

indeks:

içerik indeksi

2013

Tabletten Tablete...

Yaprak Özer
CEO
İndeks İçerik ve
İletişim Danışmanlık

İLETİŞİMİN İÇERİĞİ, İÇERİK İLETİŞİMİ

Dünyada 800 milyon Türkiye’de 30 milyon kişi internete bağlanabiliyor. 70 milyonluk nüfusun neredeyse yarısı. Sayısal ifadeyle 30 milyon e-Türk’ün yaklaşık yüzde 50’si içeriğe mobil cihazla ulaşıyor.

Türkiye’nin bazı bölgelerinde temel altyapı hizmetleri bulunmuyor. Kar yağdığında yollar ulaşımına kapanabiliyor. Kız çocuklarının okula gönderilmediği, çocuk gelinlerin canlı bebekle oynadığı coğrafyalarımız ile Batı arasındaki farkı anlatmak için kelimeler yetersiz kalabiliyor.

Kitap okumaktan kaçınan, sözlü iletişime kayıtlı iletişimden daha fazla önem veren, içerik yerine nicilikle ilgili endişeleri daha ağır basan bir toplumuz. Kadınlarımızın önemli bir bölümünün okuma yazma bilmediği gerçeğini, halkın önemli bir bölümünün okuma yazma bilse de okuduğunu anlamakta sorun yaşadığını biliyoruz. Dünya üzerinde en fazla televizyon izleyen halklardan biriyiz.

Evlerine telefon bağlatabilmek için 40 yaş üzeri vatandaşların yıllarca beklediği dönemler dün gibi hafızalarda. Bunu hatırlayanlar için, cep telefonu satışlarının Avrupa ortalamasının üzerinde seyretmesi, elektronik ortamda altın günü düzenlenmesi, çoğu okulda bilgisayarların korunma amaçlı olarak kilitli odalarda tutulması, elektrik olmayan evlerde beyaz eşya bulunması ve kişi başına iki cep telefonu düşmesi kolay ifade edilemez.

Ebeveynlerin çocuklarıyla ilişkisinin Facebook’a kadar indiği söyleniyor. Çocuğunun nerede kiminle olduğunu izlemek isteyen anne-babalar Facebook sayfasını kontrol ediyor. Rivayet o ki, çocuklar doğuştan sosyal, çünkü anneler doğmamış çocuklarının ultrason fotoğraflarını bu platforma yüklüyor.

Sanırım hiçbir tarih dilimi yaşadığımız son 10 yıl kadar hızla gelişmedi, değişmedi. Sanırım hiçbir sektör iletişim kadar hızla dönüşmedi. 7/24 iletişim içindeyiz. En önemli sorun kaliteli, güvenilir içerikle buluşmak.

“İçerikli iletişimin toplumların hayat kalitesini artırdığına, iletişimdeki gelişmelerin toplumların özgürlük alanlarını yaygınlaştırdığına, içerik iletişimi sayesinde demokrasinin gelişebileceğine inanıyoruz.”

İndeks’te içerik iletişimi yapıyoruz. Bunun anlamı şu; içerik üretiyoruz ve içerik yönetiyoruz. Mecra bağımsız çalışıyoruz. Bizim için mesajın içeriği ve kime ulaşması gerektiği önemli. Ona göre zamanını, tonunu, içeriğini, uzunluğunu, mecrayı belirliyoruz. Sonra hedef kitle anlar mı, nasıl anlar, günün hangi saatinde görür, okusa algılar mı diye soru üzerine soru yöneltiyoruz. Ellemek, işitmek, görmek, duymak, okumak kimin için ne kadar önemli diye soruyoruz... Teğet geçmemek için, iletişime hakkını verebilmek için; kim günün hangi saat diliminde yaşıyor, ben uyurken kim uyanık diye araştırıyoruz...

Okur daha az okumak, daha çabuk öğrenmek, daha çok bilgi almak, anında haberdar olmak, her an online olmak istiyor. Görüntülü olan her şeyi seviyor, daha rahat algılıyor, uzun düşünmesi gerekmiyor, hedefe kilitlenebiliyor, görüntü kelimelerle birleşince aklında daha etkin yer ediyor.

Biz, elinizde tuttuğunuz gibi baskılı tüm içerik araçlarına geleneksel iletişim aracı adını veriyoruz. Dokunuyorsunuz... Gazetelerin öldüğü söyleniyor. İddia ediyoruz ki, gazeteleri teknoloji değil, niteliksiz içerik öldürüyor. Zaman internet zamanı deniyor. Sayısız web site, blog, platform var. Çok az, site okunuyor. Bakmakla görmek arasındaki kavga, artık bakmakla okumak arasında yaşanıyor. Mecra ve o mecra üzerinde varlık gösteren araçların en önemli sorunu içerik. Doğru, güvenilir, ulaşılabilir bilgi!..

Bu kitabı, İndeks’in 10’uncu yılında içerik iletişiminin geldiği noktayı gözler önüne sermek üzere bir sosyal sorumluluk çalışması olarak hazırladık. Çalışmamızı, daha kolay daha hızlı okunabilecek şekilde kurguladık.

İçerikli iletişimin toplumların hayat kalitesini artırdığına, iletişimdeki gelişmelerin toplumların özgürlük alanlarını yaygınlaştırdığına, içerik iletişimi sayesinde demokrasinin gelişebileceğine inanıyoruz.

Ben ve ekip arkadaşlarım, içerik üretmek ve yönetmek üzere çıktığımız yolda desteğiniz için teşekkür eder, yaşam içeriğinizin kaliteli ve anlamlı olmasını dileriz.

Saygılarımızla,

MÖ 4000
Tablet yazılar

1836
Elektrikli telgrafın icadı

1896
İlk radyo yayını;
Marconi

1962
İlk iletişim uydusu

1981
İlk kişisel bilgisayar

1986
Microsoft, Windows
1.0'ı piyasaya sürdü.

1998
İlk arama motoru
faaliyete başladı.

2007
İlk iPhone

2010
Wikileaks belgeleri
sarstı.

2009
Türkiye 3G
ile tanıştı.

MÖ 3000
Hiyeroglif yazılar

MS 1045
Matbaa harfleri ve ilk kitap

1876
Telefonun icadı; Graham Bell

1826
Fotoğraf makinesinin icadı

1926
Televizyonun icadı; Baird

1894
Sinema makinesinin icadı

1969
Askeri amaçla ARPA kuruldu ve internet kavramı ortaya çıktı.

1985
Dünya internet sözcüğü ile tanıştı.

1972
@ işareti seçildi.

1989
İlk internet indeksi

2001
İnternet ansiklopedisine ilk başlık

1994
Türkiye'ye ilk cep telefonu girdi.

2004
Facebook'un temelleri atıldı.

2013
Dünyada atılan
tweet sayısı
günlük 500
milyona ulaştı.

2016
Her sekiz kişiden birinde
tablet olacak.

Piktogram

Kil tablet

Her Şey Yazıyla Başladı...

- Bundan 20 bin yıl önce, Lascaux'da insanlığın ilk resimleri çizildi.
- Yazının ortaya çıkışı ise Mezopotamya'da, Dicle ve Fırat arasında gerçekleşti.
- Yazı çok basit bir nedenden doğdu: Hesap tutmak. M.Ö. 3200 yıllarında Sümer rahipleri, yazıyı tapınak ve depolarda bulunan malları kaydetmek amacı ile kullanmaya başladılar. İlk yazılı tabletler, tahıl çuvaları ve büyükbaş hayvan listelerinden oluşup tapınağın muhasebesini kaydediyordu. Dolayısıyla ilk yazılı göstergeler, ziraat hesaplarından oluşuyordu.
- İlk yazı, yumuşak kil üzerine uçları sivriltilmiş kamış parçaları ile şekiller çizilerek gerçekleştirildi. Kil tabletin pişirilmesiyle ise kalıcı yazı elde edildi.
- Sümerlerin kullandığı bu yazı şekillerden ibaretti. Her varlık ve olay için bir şekil kullanılıyordu. Bunlara "piktogram" denilmektedir.
- M.Ö. 3000 yıllarında bakır tabletler üzerinde ilk yazı biçimleri ortaya çıktı.
- Yazının bulunması daha sonra bilim insanları tarafından tarihin de başlangıcı olarak kabul edildi. Çünkü yazı artık her şeyin kaydını tutabiliyordu.
- M.Ö. 3000 - 2500 yılları arasında Nil kıyılarında hiyeroglif yazı ortaya çıktı. Hiyeroglif yazı insan, hayvan ve eşya şekillerinden ve bazı sembollerden oluşmaktaydı.

Çivi Yazısı

- Arapların ve İbranilerin Sami ataları olan Akadların tüm Mezopotamya'ya egemen olmasıyla çivi yazısı, M.Ö. 2000 yılına doğru gerçek bir yazıya dönüştü.

Hiyeroglif yazı

Hammurabi

- Basit muhasebe işlemleri gibi bir amaçla ortaya çıkan yazı Mezopotamyalılar için önce bir bellek yardımcısı, sonra da konuşma dilinin izlerini koruma yöntemi oldu.
- Çivi yazısı göstergeleri bütün Mezopotamya'ya yayılırken uzak Çin'den Mısır'a kadar birçok yerde farklı yazı sistemlerinin doğması ve gelişmesinde etkili oldu.
- M.Ö. 3000'de kullanılan kelime yazısı, yerini daha gelişmiş bir kelime-hece yazısı sistemine bıraktı. O zamana kadar hiçbir işareti olmayan kelime ve isimler de bu şekilde yazılabildi. Daha önemlisi, aynı yolla gramere ait özellikler de yaşam buldu.

Çivi Yazısından Hokka ve Dolma Kalemlere

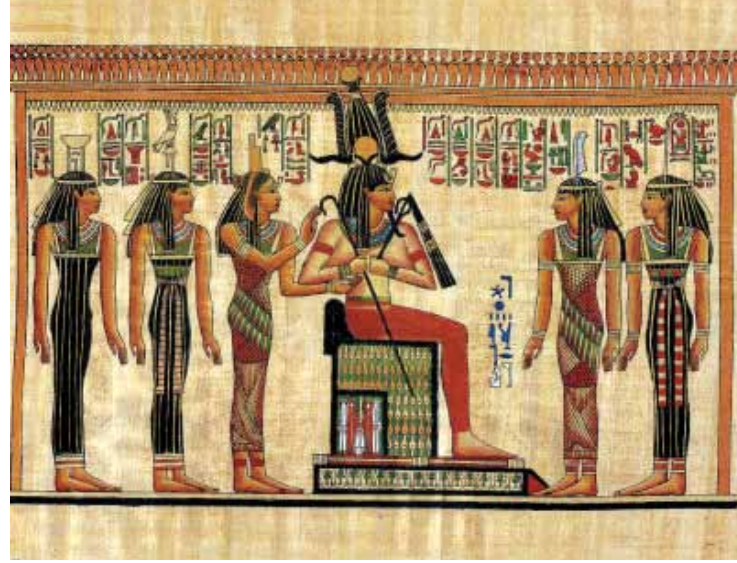
- Irmaklar ve bataklıklarla dolu Mezopotamya'da kil ve kamış bolca bulunuyordu. Sümerler'de kayıt tutan muhasebeciler, betimlemek istedikleri varlık ya da eşyaları kil tabletler üzerine sivri uçlu kamış kalemlerle resimliyorlardı.
- Günümüzdeki hokka ve dolmakalemlerin atası bu sivri uçlu kamış kalemlerdir.

Alfabenin Doğuşu

- M.Ö. 2900 yılına doğru ilkel piktogramlar ortadan kalkmaya başladı.
- M.Ö. 1300 civarında Mezopotamya'da ilk alfabe kullanıldı.
- M.Ö. 1000 ile 700 yılları arasında Fenike alfabesinden Yunan alfabesi doğdu. Aynı dönemde Doğu'ya doğru yayılan Aramiler, İbrani ve Arap yazılarının öncüsü oldu.
- M.Ö. 600 yılında Latince ilk kez ortaya çıktı.
- Alfabenin doğuşu, bilginin demokratikleşmesinin başlangıcı oldu.
- Tüccar ve denizci olan Fenikeliler, geliştirdikleri ilk alfabeyi Akdeniz'e yaydılar.

Papirüs'ün Getirdikleri

- Papirüsün lifli sapları yazı dünyasında devrim yaratacak bir aracı hazırlayıp kağıdın ortaya çıkmasını sağladı.
- Eski Mısırlıların yazı kağıdı yapmak için özünden yararlandıkları papirüs, sürüngen kök saplı, boyu 2,5-3 metreyi bulabilen bir bitki.
- Eski Mısırlılar tarafından elde edilen yazı yaprakları, Roma İmparatorluğu'nun son dönemine kadar kullanıldı.
- Mısırlılar, papirüs yaprakları üzerine kamış kullanarak mangal kömürü, sübye ve başka maddelerden meydana gelen mürekkeple yazı yazıyorlardı.
- Papirüs sayfaları, dayanıklılığından dolayı günümüze kadar saklandı ve önemli tarihi belgelerin ortaya çıkmasına sebep oldu.
- Papirüsle beraber, çeşitli hayvan derilerinden yapılan parşömen kağıdı da tarih boyunca kullanıldı. Parşömenin doğduğu yer ise Bergama'ydı. M.Ö. 2. yüzyılda Mısır, rakibi Bergama için gerekli papirüsleri vermeyi reddedince Anadolu'daki yazıcılar başka bir madde bulmak zorunda kaldı ve böylece deriyi keşfettiler.

Papirüs

Kağıda Giden Yol

- Bugünkü kağıdın ilk modelinin M.S. 105'te Çin'de Ts'ai Lun adında bir saray görevlisi tarafından yapıldığı kabul ediliyor.
- Ts'ai Lun, ağaç kabukları, bez parçaları ve diğer lifli malzemeleri özlü ve yumuşak bir hamur haline gelinceye kadar dövüp elde ettiği hamuru geniş bir tekne içinde suyla karıştırarak ilk mekanik odun hamurunu elde etti.
- Kağıt Çin'den Orta Asya'ya, oradan da İran'a geçti.
- 751 senesinde yapılan Talas Meydan Muharebesi'nden sonra Çin'den alınan esirlerden kağıt yapımı öğrenildi.
- Çin'in dışında ilk defa Semerkand'da kağıt yapım merkezi kuruldu.

Matbaadan dijital kütüphaneye

Johannes Gutenberg, 1450'deki büyük icadıyla nesillerin hayatını değiştirdi. Tam 500 yıl sonra ABD'de kurulan dünyanın ilk dijital kütüphanesine ise bu büyük mucidin ismi verildi.

- Yakın Doğu'da kağıt yapım merkezi ilk defa Abbasi hükümdarı Harun Reşid zamanında 754 senesinde Bağdat'ta kuruldu.
- Batı alemi ise bu tarihten 400 yıl gibi uzun bir zaman sonra kağıdın varlığından haberdar oldu.
- Bundan sonra Şam, Trablus, Yergen ve Mısır'da kağıt fabrikaları kuruldu.
- İlk kağıt makinesi de 10. yüzyılda Fransa'da üretildi.

Yazıcılardan Matbaaya...

- Avrupa Orta Çağ'ında yazıcılar bulunuyordu. Bu yazıcıların görevi, var olan belgeleri kopyalayıp çoğaltmaktı.
- Kaligraflar, tezhipçiler, minyatürcüler ve ciltçilerden oluşan yazıcı kaşifler, birer sanatçıya dönüştüler, ortaya koydukları çalışmalar da birer başyapıt oldu.
- 12. yüzyılda yazının laikleşmesiyle yeni zanaatkarlar ortaya çıktı. Zanaatkarlar, artık ticaretle uğraşan kişilerin belgelerini hazırladıkları gibi kitapları da hazırlıyorlardı.
- Mantık, felsefe, mutfak, eğitim, gastronomi, tıp gibi alanlarda bilgiye ihtiyaç duyuldukça basılacak kitap sayısı da artıyordu. Bu gelişmeler matbaanın yolunu açtı.

İlk matbaa

Diamond Sutra

Ninova Kütüphanesi

Gutenberg'den Önce Gutenberg'den Sonra

- Avrupa'da matbaanın icadı 1450 yılında Gutenberg tarafından gerçekleştirildi. Aslında Gutenberg'den önce matbaa biliniyordu; ancak üzümlük sıkma, kağıt parlatma ve baskı yapmak için kullanılıyordu.
- Matbaa ilk kez Uzak Doğu'da kullanıldı.
- İlk matbaa, ağaç oyma tekniği kullanılarak M.S. 593'te Çin'de kuruldu.
- Mısır'da da 4. yüzyıldan itibaren kumaş üzerine ağaç oyma kalıplarla baskı yapılmaktaydı.
- 14. ve 15. yüzyıllarda Rönesans hareketinin Avrupa kültürü üzerindeki ilk değişiklikleri matbaa ile başladı.
- Değişebilen harfleriyle baskı yöntemi geliştirildi. Tipografi bulundu.
- Nihayet 1450'de Johannes Gutenberg, ortağı Fust ile birlikte Almanya'nın Mainz şehrinde metal harflerle basım tekniğini buldu ve matbaa devrimini başlattı.
- Gutenberg'in üretimi, özellikle de 1455'te bastığı İncil, yüksek kalitesi ve ucuz fiyatıyla kısa sürede başarılı oldu ve bu yeni buluş Avrupa'dan başlayarak tüm dünyada yaygınlaştı.

İlk Kitap ve Kütüphaneler

- Kitap sözcüğü Arapça yazmak anlamına gelen "ketebe" kelimesinden türemiştir, "yazılı olan, yazılan" demektir.
- Dünyada basılan ilk kitap, kuzeybatı Çin'de bulundu.
- M.S. 868 yılına ait olduğu sanılan bu kitap "Diamond Sutra" adını taşıyor. Diamond İngilizce elmas demek. Sutra ise dini öğretiyi, dini bilgi veya vaaz anlamında kullanılıyor.
- Kütüphaneyle ilgili yapılan araştırmalar ve kazılarda elde edilen bilgiler, M.Ö. 2400 yıllarına kadar uzanıyor.
- Asur Hükümdarı Asurbanipal tarafından M.Ö. 625 yılında kurulan Ninova Kütüphanesi bilinen en eski kütüphane.

Hat sanatı

David ve Samuel ibn Nahmias kardeşler

Kitab-ı Lügat-ı Vankulu

Osmanlı'da Matbaa

- Avrupa'da basımevlerinin hızla yaygınlaşmaya başladığı yıllarda, Osmanlı tahtında II. Mehmet oturuyordu. Fakat ne II. Mehmet ne de onu izleyen padişahlar, matbaa kurulması yolunda girişimde bulundu. Matbaacılığın yaygınlaşması basma kitabın bolluğuyla 19. yüzyılın son çeyreğine kadar Osmanlılar, kitabı el sanatlarının bir bileşkesi olarak değerlendirdiler. Osmanlı'da kitaplar, hat sanatını doruğa ulaştıran Osmanlı hattatlarınca yazılıp çoğaltılıyor, mesleğinde uzmanlaşmış müzehhep (tezhipçi) ve nakkaşlarca süsleniyordu.
- Sultan 2. Beyazıt'ın 1492 yılında topraklarına kabul ettiği engizisyonlardan kaçan Yahudiler, matbaacılık tekniğini beraberlerinde getirdiler.
- Osmanlı'ya gelişlerinden hemen bir yıl sonra David ve Samuel ibn Nahmias kardeşler, 1493 yılında İstanbul'da ilk matbaayı kurdular.
- Kendilerine sadece Tevrat, dua ve din tarihi kitapları basma izni verilmişti.
- Bu tarihten sonra Osmanlı'nın İslam tebaasından matbaa açma girişiminde bulunan kişilere hep karşı çıktı. Çünkü Kuran'ın daha önce olduğu gibi mutlaka elle yazılması gerektiği savunuluyordu.
- Osmanlı topraklarında çalışan ilk matbaadan 234 yıl sonra Osmanlı'nın İslam tebaasından İbrahim Müteferrika, Lale Devri'nde 1727'de matbaasını kurdu.
- Matbaasında ilk basılan eser Kitab-ı Lügat-ı Vankulu (Vankulu Sözlüğü) oldu. Müteferrika yaşamı boyunca 23 cilt halinde 17 eser bastı. Ancak kitapların maliyetlerinin ve buna bağlı olarak fiyatlarının çok yüksek olması, matbaacılığın yaygınlaşmasını engelledi.

İskenderiye Kütüphanesi

- Mısır Hükümdarı S. Ptolemeus tarafından M.Ö. 3. yüzyılın ilk yarısında kurulan İskenderiye Kütüphanesi, devrinin en büyük kütüphanesiydi. Bu kütüphanede 700 bine yakın papirüs tomarı ile parşömen bulunuyordu. Sezar'ın M.Ö. 47'de İskenderiye'yi işgali sırasında büyük ölçüde zarar gören kütüphane, M.S. 391 yılında Mısır piskoposunun emriyle tamamen ortadan kaldırıldı.
- M.Ö. 165'te kurulan Pergamon (Bergama) Kütüphanesi, Roma'daki Bibliotheca Ulpia ve M.S. 355'te Büyük Konstantin'in İstanbul'da kurduğu imparatorluk kütüphaneleri ilk çağların önemli kütüphaneleri arasında yer aldı.

Türkiye'de basılan kitap sayısı

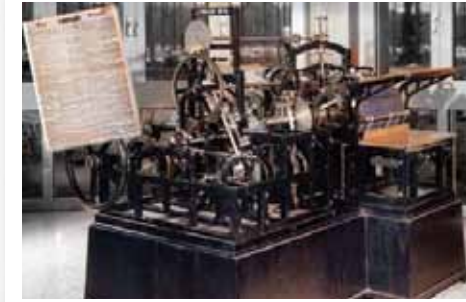
Bugün Türkiye'de basılan kitapların sayısı yüz milyonlarla ifade ediliyor. TÜİK verilerine göre 2012 yılında 42 bin 626 kitap yayımlandı. Toplam basım adedi ise 293 milyon.

16. yüzyılda gazete ortaya çıktı

İlk Gazete

- 3400 yıl önceye ait, Nil Nehri kıyılarında bulunan bir tablet, dünyanın ilk gazetesi olarak kabul edilir.
- Mısırlılar, bu tabletlere önemli olayları yazmış ve bu tabletler elden ele dolaşmıştır.
- İlk haber toplama ve dağıtma gazetesi M.Ö. 59 yılında yayımlandı. Acta Diurna adlı yayın, Roma Senatosu tarafından iki bin kopya olarak çıkarılıp imparatorluğun en uzak köşelerine kadar dağıtılıyordu. Fethedilen topraklar, siyasi gelişmeler ve toplumsal olaylar hakkında haberlerin yanı sıra, gladyatör dövüşlerinin sonuçlarını içeren Acta Diurna'yı okuma bilen Roma vatandaşları yüksek sesle okuyarak diğerlerine duyuruyordu.
- Modern anlamda günlük gazetenin doğum yeri ise Avrupa'dır.
- Bazı iktidarlar, matbaa ve gazetelere şiddetli tepki göstermiş olsa da, tüm baskılar 16. yüzyılda gazetenin ortaya çıkışını engelleyemedi.
- Bu gazeteler önceleri yıllık, altı aylık, haftalık olarak yayınlanırken sonunda günlük olarak yayınlanmaya başlandı.

İlk çift silindri baskı makinesi, 1814

- Süreli yayımlanan ilk gazeteler ise 17. yüzyılın başlarında Almanya'nın bazı kentlerinde ve Belçika'nın Anvers şehrinde basıldı.
- Johann Carolus'un 1605'te yayınladığı Aller Fürnemmen und Gedenckwürdigen Historie, kağıt üzerine basılan ilk gazete kabul ediliyor.
- İlk İngilizce gazete, 1622'de İngiltere'de yayımlanan Nathaniel Butter'dır.
- Sanayi Devrimi ile gelişmiş matbaa makinelerinin icat edilmesi, gazetelerin tiraj ve maliyetlerini olumlu etkileyerek gazete okuma alışkanlığının yayılmasına neden oldu.
- Londra'da yayımlanan The Times gazetesi, 1814'te yeni matbaa aletleriyle dakikada 1100 baskı yapabilecek kapasiteye ulaştı.

Türkiye'de İlk Gazete

- Türkiye'de yayımlanan ilk Türkçe gazete Takvim-i Vakayi'dir.
- Sultan 2. Mahmut, hayata geçirdiği yenileşme hareketinin ve merkezîyetçi reformların bir parçası olarak devlet idaresinin sesini daha etkin duyurabilmesi amacıyla bir gazete çıkarılmasına karar verdi. Daha önceden İzmir'de yerel Fransızca gazete yayınlamış olan Alexandre Blacque'ın yönetiminde 11 Kasım 1831'de Takvim-i Vakayi yayın hayatına başladı.
- İlk sayı 1 Kasım 1831'de yayımlandı. Haftada bir çıkması planlandıysa da düzenli yayımlanamadı.
- Osmanlı Türkçesi dışında Arapça, Ermenice, Farsça, Fransızca ve Rumca baskıları da yayımlanan bir gazeteydi. Resmi ilanlar ve gayri resmi duyurular dışında, iç ve dış gelişmelere ilişkin haberler de basılmaktaydı.
- 2. Abdülhamit devrinin büyük bir kısmında Takvim-i Vakayi yayımlanmadı. İlk yayın kesintisi 1878'de oldu ve 1891'e kadar sürdü. Bir yıl çıkan gazete 1892'de yeniden durduruldu. 1908 Jön Türk darbesi sonrasında yeniden yayın hayatına giren Takvim-i Vakayi'nin görevini Türkiye Cumhuriyeti kurulduktan sonra Resmi Gazete devraldı.
- Türkiye'de yayımlanan ilk özel gazete ise Tercüman-ı Ahval'dir.
- 21 Ekim 1860'da yayımlanmaya başlayan gazetenin kurucusu Agah Efendi'ydı.

Takvim-i Vakayi

Tercüman-ı Ahval

Dünyada Gazeteler

- Türkiye'de yayınlanan belli başlı ulusal gazetelerin sayısı 40'a yaklaşıyor. Ulusal gazetelerin toplam tirajı ise 4,5-5 milyon.
- Dünya Gazeteler Birliği'nin (WAN) verilerine göre Çin en çok gazete yayımlanan ülkeler arasında ilk sırada. Günde 96,6 milyon nüsha gazetenin yayımlandığı Çin'i 78,8 milyonla Hindistan izliyor.
- Üçüncü sırada ise 70,4 milyonla Japonya geliyor. Sıralamadaki diğer ülkeler 48,3 milyon nüsha ile ABD ve 22,1 milyon nüsha ile Almanya.
- WAN'ın verilerine göre en çok satan 100 gazetenin yaklaşık 75'i Asya'da çıkıyor. Bunlardan ilk 10'da yer alan yayınlardan 7'si Japon gazeteleri.

Türkiye'de İlk Dergi

- Türkiye'de çıkan ilk Türkçe dergi 6 Mart 1849'da yayımlanmaya başlanan Vakayî Tıbbiye'dir.
- Bu dergide ülke içindeki tıp olayları, yurt içi ve dışındaki gelişmeler, halk sağlığı ve ilaçlarla ilgili bilgiler ve çevrilere yer veriliyordu.

Dünyada Bilinen İlk Dergi

- Dünyanın ilk dergisi olan The Gentleman's Magazine 1731 yılında Londra'da basıldı.
- Derginin editörü Edward Cave, "magazine" kelimesini ilk kez kullanarak literatüre soktu.
- Dergi, 1907 yılının Eylül ayına kadar basılmaya devam etti.

Modern İletişim Çağı

- 1820 yılında Danimarkalı Hans Christian Oersted adındaki bilim adamının elektromanyetik akımı keşfetmesiyle günümüzde kullanılan modern iletişim araçlarının temel çalışma prensipleri doğdu.

İlk Fotoğraf

- Fotoğraf, 1800'lerin başında bulundu.
- 1813'te Joseph Nicepore Niepce, ışığa duyarlı bir levha üzerinde kalıcı görüntüler elde etmeyi başardı.
- "Dagerreyotipi" fotoğrafik görüntü elde etme yöntemi, Fransız Bilimler Akademisi tarafından fotoğrafın başlangıcı olarak resmileştirildi (1838).

İlk fotoğraf makinası Niepce

Daguerrotype

Osmanlı döneminden bir kartvizit örneği

Kaynak: Osmanlı Araştırmaları Vakfı

Eski ve yeni yazı birarada

Mustafa Kemal Atatürk henüz yazı devriminin yapılmadığı dönemlerde Latin harfleriyle ordu komutanı unvanıyla kartvizit bastırmıştı. Ama kartvizit üzerindeki kişisel notlarını eski alfabeyle yazmış olması ilginç bir detay.

Kartvizit: En Eski Kişisel İletişim Aracı

- Bilinen en eski kartvizitler hükümdar mühürleridir. Ünlü hükümdarlar ve üst düzey devlet adamları yazının kullanıldığı dönemlerden beri ad ve unvanlarının yazılı olduğu mühürleri kullandılar. Zamanla mühürlerin yerini kartvizitler aldı.
- Modern hayatta bireylerin profesyonel iletişim bilgilerini en kolay yoldan sunmaya yarayan bu iletişim araçlarının kökeni, 15. yüzyıla kadar gidiyor. O yıllarda Çin'de görgünün ve asaletin simgesi olan kartvizitler Avrupa'da 17. yüzyılda daha çok ticari tanıtım amaçlı olarak bir hayli popüler oldu. Ancak kartvizit, altın çağını matbaanın icadı ile yaşadı.
- Sözcüğün aslı, Latince ziyaret kartı anlamına gelen "cart de visites"dir.
- Osmanlılar, Avrupa'dan alıp benimsediği kartvizitleri usta hattatları ve minyatürcülerin elinde küçük ebatlarda birer sanat eserine dönüştürdü. Kartvizit başlangıçta Saray ve Bâbü'lî çevresinin kullandığı bir tanıtım aracı oldu. Daha sonra ticaret erbabı arasında da yaygınlaştı.
- Mustafa Kemal Atatürk'ün hem eski hem yeni dilde bastırıp kullandığı kartvizitlerinden bazıları günümüze kadar ulaşmıştır.
- Kültürden kültüre her ulus kartvizitlere çok farklı anlamlar yüklüyor. Ancak hayatın her alanına giren dijital teknoloji, kartvizit alışkanlıklarını da değiştireceğe benziyor.
- ABD'de Bump Technologies firması geliştirdiği bir uygulamayla, iki telefonun tokuşturulmasıyla kimlik bilgilerini aktarabiliyor.
- Geleneklerine son derece bağlı bir topluluk olan Japonlarda kartvizitler, ilk görüşmelerin hemen başında adeta bir törenle sunuluyor. Dijital teknolojide çok ileri bir ülke olmasına karşın, Japonya'da iş adamlarının kartvizit törenine sırt çevirip telefonlarını havada tokuşturmaya başlamaları şimdilik zor görünüyor.

Kaynak: www.tarihgazetesi.com

The Gentleman's Magazine 1731'de basıldı.

Elektromanyetik akımı keşfeden Oersted

İlk Haber Ajansı

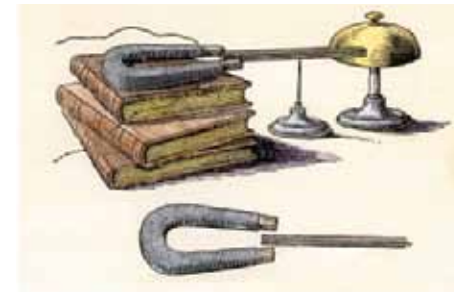
- Gerçek anlamdaki ilk haber ajansı, ticari amaçla kurulan Havas'tır.
- Waterloo (1815) bozgunundan sonra, Fransız İmparatorluk Hükümeti'ne verdiği borç nedeniyle iflas eden tüccar ve banker aynı zamanda La Gazette de France gazetesinin eski ortaklarından 49 yaşındaki Charles-Louis Havas, Paris'te 1832 yılının Ağustos ayında "Yabancı Gazeteleri Tercüme Bürosu" açarak ilk haber ajansının temelini attı.
- Basımevleri ve gazete bürolarının yerleşmiş oldukları semtte eski bir binada kurulan bu çeviri ofisi, unutulmaya başlayan bir geleneği canlandırdı. Bu gelenek, kökü Venedik Cumhuriyeti'ndeki "Foglietti d'Avvizzi" (Haber Yaprakları) ve Hollanda'da banker Függer'in "Ordinari Zeitungen" uygulamalarına kadar giden, haber bültenleri derlemesi ve yayımıydı.
- Gazetelerden haberler çevrilerek ya da derlenerek oluşturulan bültenlerin yayımı, Avrupa'da özellikle 1830 ve 1840 yılları arasında basın özgürlüğünü sınırlamaya çalışan yönetimlerin baskılarına rağmen devam edebilmişti. Bunun nedeni ise bültenlerde siyaset yapılmaması ve taraf tutulmadan yalnızca haber verilmesiydi.
- Havas, 1832 yılında bu uygulamacılardan biri olarak basın dünyasına girdi. Hedef kitlesi bankacılar, iş çevreleri, tüccarlar, borsa ajanları, diplomatlar ve daha sonra gazetelerdi.
- Dünyanın bu ilk uluslararası haber ajansı, Nazi işgali altındaki Fransa'da direnişçi gazeteciler tarafından 1944'te kurulan Agence France-Presse'in (AFP) temelini oluşturdu.
- Tüm dünyadaki ulusal TV ve gazetelere 24 saat boyunca 5 bin yazılı haber, 3 bin fotoğraf ve 20 TV haber bülteni servis eden AFP, üç büyük uluslararası haber ajansından biri.

Haber Ajansları

- Dünyada yaklaşık 180 haber ajansı, toplumların ve kurumların haber alma faaliyetlerini yürütüyor.
- Bu ajanslar, günde ortalama 13,5 milyon sözcükten oluşan yeni bilgiler sunuyor.
- Türkiye'de ulusal çapta yayın yapan 11 haber ajansı bulunuyor.

İlk telgraf sistemi Claude

Elektrikli telgraf

- İngiliz haber ajansı Reuters, dünya çapında gazetelere ve uydu yayınlarına yolladığı haber raporları ile tanınıyor. Haber bültenleri bugün Reuters'ın faaliyetlerinin sadece yüzde 10'unu oluşturuyor. Ajans, günümüzde daha çok borsa ve mali piyasaların güvenilir enformasyon ihtiyacına yönelik finansal bilgi ve haber servisi veriyor.
- ABD'li haber ajansı Associated Press (AP) ise 1846 yılında New York City'de kuruldu. Bugün 242 bürodan 121 farklı ülkedeki abonelerine haber aktarıyor. Günümüzde AP tarzı haber yazma stili, ABD'de standart olarak kabul ediliyor.
- Bunların dışında BBC, CNN, Deutsche Welle ve Portekiz Haber Ajansı da dünya çapında haber, fotoğraf ve görüntü hizmeti sunuyor.

Milli Mücadele, Anadolu Ajansı'ndan Duyuruldu

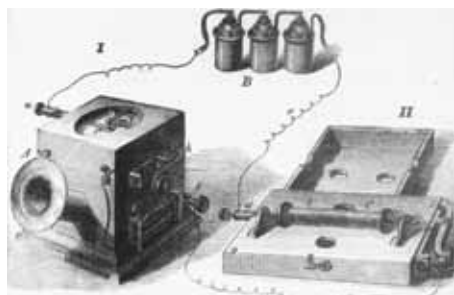
- Türkiye Büyük Millet Meclisi açılmadan 17 gün önce 6 Nisan 1920'de kurulan Anadolu Ajansı, Milli Mücadele'nin başlarında doğru ve yansız haberciliğe duyulan büyük ihtiyaçtan ortaya çıktı. Kurulan yeni meclisin ilk yasalarını duyurdu. Milli Mücadele'nin ve Kurtuluş Savaşı'nın her aşamasına ve sonraki yıllarda Cumhuriyet devrimlerine tanıklık etti.
- Anadolu Ajansı, bugün Türk dış politikasının Türkiye'nin sosyal, ekonomik ve günlük yaşamının da tanığı. AA'nın haber ve fotoğrafları, bütün gazete ve TV'ler için birincil kaynak niteliği taşıyor.
- Dünyanın en ünlü fotoğraf ajanslarından Sipa Press, gazeteci Gökşin Sipahioğlu tarafından 1973 yılında Paris'te kuruldu. Zengin fotoğraf arşivine sahip olan ajans, 2001 yılında Fransız medya grubu Sud Communication'a satıldı.

Mors alfabesiyle ilk telgraf

Türkiye'de Telgraf

- 1843 yılında ilk telgraf hattının döşenmesinden 11 yıl sonra bu hizmet Türkiye'de de başladı.
- 1855 yılında ayrı bir Telgraf Müdürlüğü kuruldu.
- 1871 yılında Posta Nazırlığı ile Telgraf Müdürlüğü birleştirilerek Posta ve Telgraf Nezareti'ne dönüştürüldü.

İlk telefon (1876)

Dönemin En Hızlı İletişim Aracı: Telgraf

- Telgraftan önce uzak mesafeler arasındaki acil mesajların atlı ulaklar, duman işaretleri, güvercinler ve gemiler kullanılarak iletilmesi gerekiyordu.
- Claude Chappe, 1792 yılında telgraf adında bir sistem ortaya attı. Tepelerin üzerine kurulmuş kulelerden bir ağ oluşturuldu. Her kulenin üzerinde 49 değişik konuma ayarlanabilen iki uzun kola sahip bir makine vardı. Her konum bir harfe veya bir rakama karşılık geliyordu. Bu sistem çok başarılı oldu.
- 1830 yılında ABD'li Joseph Henry, elektrik akımını teller vasıtasıyla uzaklara taşıyıp oradaki bir zili çalıştırdı. Zil bir elektromıknatısa bağlıydı. Bu elektrikli telgrafın doğuşuydu.
- 1832 yılında ABD'li ressam Samuel Morse, bir yolculuk sırasında kendisine elektromıknatıstan söz eden biriyle tanıştı. 1835 yılında Morse, elektromıknatıslı telgrafı yaptı.
- İlk elektromıknatıslı telgrafta kalem kağıt bir şerit üzerine elektromıknatıstan aldığı hareketle zikzak çizgiler çiziyordu. Bu sistem pek başarılı sayılmazdı.
- Morse ve yardımcısı Vail, nokta ve çizgilerden oluşan bir kodlama sistemi ortaya çıkardılar: Mors alfabesi.
- İlk telgraf hattı ise 1843 yılında Washington D.C. ile Baltimore, Maryland arasına çekildi.
- 1858'de İngiltere ve ABD arasına sualtı telgraf kabloları döşenmeye başlandı. Bu hat 1866'da kullanıma açıldı.

Telefon

- Telefonun icadından önce bir mesajı en hızlı iletmenin yolu, telgraf çekmekti ancak bu teknolojiye insan sesinin teller aracılığıyla aktarılmasına olanak yoktu.

Alexander Graham Bell, telefonu icat edince ilk hattı sevgilisinin evine çekti.

Kıtalararası İlk Telefon Görüşmesi

Kıtalararası ilk telefon görüşmesi 1915 yılında Paris ve ABD Arlington arasında yapıldı. İlk zamanlarda güçlü radyo alıcı vericileri kullanılıyordu. İyonosferin etkisi, konuşmaları zorlaştırdığı için daha sonra sualtı kabloları kullanılmaya başlandı. İlk sualtı kablosuyla telefon görüşmeleri, 1950 yılında Florida ile Havana arasında 185 km mesafede yapıldı. Sonuç başarılı olunca 1956 yılında New York ile Londra arasına aynı düzenek kuruldu. Uydu aracılığıyla ilk telefon konuşmaları ise 1960'ta başladı. Echo 1 isimli uyduyla ABD'nin doğu ve batı yakası arasında bağlantı sağlanınca bunu Telstar 1, Telstar 2 ve diğer uydular izledi.

- 1870'li yıllarda pek çok insan, telgrafı geliştirmek için çaba harcıyordu.
- 1876 yılında Alexander Graham Bell, deneyleri sırasında bir odadan diğerine girdiği telin yansıttığı ses titreşimlerini duydu ve tel aracılığıyla insan sesinin aktarılmasının mümkün olduğunu kavradı. Böylece telefon doğdu.
- 10 yıl içerisinde önce Amerika kıtasına daha sonra da tüm dünyaya yayıldı.
- 1880 yılında ABD'nin 35 eyaleti, telefon santralına kavuşmuş ve 70 bin abone kaydetmişti.
- Bell, 4 Ağustos 1922'de Halifax'ta öldüğünde ABD ve Kanada'daki 17 milyon abonelik şebekede iletişim bir dakika durduruldu.
- 1985 yılında uzay mekiği Discovery'nin yörüngeye yerleştirdiği uydulardan biri, aynı anda 20 bin konuşma yapabilmeye olanak verdi.

Alo, Aslında Güzel Bir Genç Kız

Alo'nun açılımı Alessandra Lolita Oswaldo'dur. Bu sevimli genç kız, telefonu icat eden A. Graham Bell'in sevgilisiydi. Graham Bell telefonu icat edince ilk hattı sevgilisinin evine çekmişti. Atölyesinde telefon çalınca arayanın Alessandra Lolita Oswaldo'dan başkası olamayacağını bildiğinden Graham Bell, telefonu açar açmaz "Alessandra Lolita Oswaldo" diyordu. Bell, zamanla sevgilisine adını kısaltarak hitap etmeye başladı ve telefonu her açışında onu "Ale Lolos" diye karşıladı. Çalışmaları uzadıkça Graham Bell, sevgilisinin adını daha da kısalttı ve öne iki heceli bir ad buldu. Bu kısa ad "Alo" idi. Bugün milyarlarca insanın telefonu açarken kullandığı "Alo" kelimesinin kökeni bu anekdota dayanmaktadır.

Telefona Ne Gerek Var?

- Telefon bulunduğu sıralarda, Amerikalı bir belediye başkanı "Bir gün her kentte bir tane olacak" demişti.
- İngiltere'de de Postane Başmühendisi Sir William Preece, bir halk komitesinde, "Amerikalıların telefona ihtiyaçları var, ama bizim yok. Bizim elimizde bir yığın haberci çocuk var" demişti.

(Kaynak: <http://ari.cankaya.edu.tr/~figen/telefon.htm>
<http://www.bilgiustam.com/telefonun-icadi/#ixzz181zi2820>)

İlk dönemlerden bir radyo istasyonu

Türkiye İlk Kez "Alo" Dedi

Türkiye'de ilk telefon Osmanlı döneminde 1908 yılında kullanılmaya başlandı. Kadıköy ve Beyoğlu santralleri, 1911 yılında hizmete açıldı. İlk otomatik telefon santrali, Cumhuriyet döneminde Atatürk'ün emriyle 1926 yılında Ankara'da kuruldu. Ardından diğer il merkezlerinde de telefon santrallerinin temelleri atıldı. Türkiye'de, TNet verilerine göre Haziran 2011 itibarıyla 15,75 milyon sabit telefon abonesi bulunuyor. Türkiye'de ilk telefon sistemi İstanbul'da, 1911'de American Western Electric şirketine tanınan 30 yıllık bir imtiyaz karşılığında bu şirket adına faaliyet göstermek amacıyla oluşturulan Dersaadet Telefon Anonim Şirketi tarafından kuruldu.

Birinci Dünya Savaşı sırasında devlet tarafından el konulan şirket, 1935'e kadar İstanbul ve civarında telefon hizmetleri sağlamaya devam etti, 1936'da satın alındı. Aynı yıl Posta, Telgraf ve Telefon İdaresi (PTT) kuruldu ve ülke çapında telekomünikasyon hizmetlerini sağlamakla görevlendirildi.

Kapalı Kutu; Radyo

- Radyonun mucidi İtalyan kaşif Guglielmo Marconi'dir.
- İngiliz bilim adamı James Maxwell, 1865 yılında elektronik olarak üretilen radyo dalgalarının yayılma teorisini kurmuş ve Alman fizikçi Heinrich Hertz, 1888 yılında Maxwell'in teorisini pratik olarak gerçekleştirerek bu alana öncülük etmişlerdi.
- Radyonun ilk kullanımı gemiden sahile haberleşmek içindi. 1923'te yüksek frekans radyo dalgalarının iyonosfere çarparak dünyaya döndüğü ispatlanınca radyo, deniz aşırı haberleşme de dahil olmak üzere hızla yaygınlaştı.
- Türkiye'de ilk radyo verici istasyonları, 5'er kilovat güce sahip olarak, Ankara ve İstanbul'da PTT'nin posta görevlerinde kullanılmak üzere

Radyo Deneyi

Guglielmo Marconi ile birlikte 1898 yılında ilk radyo resmen doğmuş oldu. Marconi bir gemide geliştirdiği radyo ile kıyıda bulunan hizmetçisine kablosuz telgraf aracılığıyla üç tane S harfi yolladı. Mignani'nin asistanı da sinyali aldığı zaman ateş edecekti. Marconi 3 S'yi yollama komutunu verdiğinde yeryüzünde ilk defa radyo dalgaları yayıldı, 3 S uzayda dolaştı, dolaştı ve alıcıya ulaştı. Alıcıya ulaştığını gören hizmetçi Mignani tetiği çekti. Deney başarılıydı. Böylelikle ilk radyo da pratik olarak çalışmış oldu.

1927 yılında kuruldu. 6 Mayıs 1927'de Sirkeci Büyük Postane'de 5 kilovat vericiyle yapılan ilk radyo yayını gerçekleştirildi. Her akşam postane binasının kapısının üzerine yerleştirilen hoparlör aracılığıyla duyuruldu.

- Deneme niteliğindeki bu yayınları, 1936'ya kadar Türk Telsiz Telefon Kuruluşu yönetti. İlk radyo istasyonu Ankara'da kuruldu. 28 Ekim 1938'de sürekli yayınlara başladı.

Siyaset Radyoyu Keşfetti

- Haber alma ve eğlence aracı olan radyo, bir siyasi mesaj aracı olarak da etkin şekilde kullanıldı. Radyonun gücü, Avrupa'da 2. Dünya Savaşı'nda keşfedildi ve ilerleyen yıllarda Türkiye'de de bunun örnekleri yaşandı.
- 27 Mayıs 1960 İhtilali'nin duyurusu Albay Alpaslan Türkeş tarafından Bayrak Radyo'dan okunan ilk bildiri ile yapıldı.
- 12 Mart 1971 Muhtırası, Ankara Radyosu'nun 13.00 Haber Bülteni'nde halka duyuruldu.
- 1980'de düzenlenen askeri darbe de yine 12 Eylül sabahı erken saatlerde Orgeneral Kenan Evren imzasıyla Milli Güvenlik Konseyi'nin bildirişi şeklinde radyo ve televizyondan halka duyuruldu. Ardından çalınan Hasan Mutlucan'ın seslendirdiği "Yine de Şahlanıyor" türküsü daha sonra darbelerle özdeşleştirildi.

İstanbul Radyosu 1 Eylül 1949 Günü Yayın Akışı

- Saat 19.00: Stüdyo, müzik heyetinden şevkevs faşlı
- Saat 19.30: Esham ve tahvilat borsası haberleri
- Saat 19.40: Telsiz telefon orkestrası
- Saat 20.10: Zahir borsası haberleri
- Saat 20.20: Telsiz telefon müzik heyeti
- Saat 20.50: Anadolu Ajansı haberleri
- Saat 21.00: Telsiz telefon orkestrası
- Saat 21.30: Teganni (Matmazel Apostol tarafından)

TV, 1923'te Baird tarafından icat edildi.

Sihirli Kutu "Özel"leşiyor

- 1989 yılında Ahmet Özal ve Cem Uzan tarafından Türkiye'nin ilk özel televizyon kanalı Magic Box Star 1 adı ile kuruldu. 4 Ağustos 1990'da yayına başladı.
- Yeni kanala karşı çıkan TRT, bu gelişmeler üzerine "yayın tekelini çiğnediği" gerekçesiyle yeni kanalın kapatılması için mahkemeye başvurdu.
- 1999 yılında Doğu Grubu bünyesine giren NTV, yakaladığı başarı ile Türkiye'de tematik kanallar dönemini başlattı. NTV ile başlayan akım, haberler başta olmak üzere ekonomi, kültür - sanat, yaşam, sağlık ve spor alanlarına odaklanan kanallarla artarak sürüyor.

Sesten Görüntüye: Televizyon

- Televizyon 1923 yılında, John Logie Baird tarafından İngiltere'nin Hastings kasabasında icat edildi. İlk televizyon görüntüsü ise yine Baird tarafından 1926 yılında yayınlandı.
- 1929'da BBC, ilk televizyon deneme yayınlarına başladı.
- 1930'lu yılların başında televizyon elektronik eşya olarak satılmaya ve geniş kitlelere hitap etmeye başladı. Örneğin 1936 Berlin Yaz Olimpiyatları, Almanya'da evlerde televizyonlardan izlendi.
- 1930'larda 8 cm ekrana sahip televizyonlar bugünün değerleriyle 1900 Dolar'a satılıyordu. En ucuz 30 cm ekranlı televizyon ise 6 bin 800 Dolar'dı.
- 1936'da televizyonun teknolojisini geliştirmek için yapılan çalışmaların hızı arttı. Aynı yıl İngiliz televizyonu, Kral 6. George'un taç giyme törenini oldukça geniş bir alana yayınladı. Bu yayınlar 1937'de genişleyerek düzenli bir şekilde sürdü ve geliştirilerek günümüze kadar geldi.

Kitleler Televizyonla Tanıştı

- Atlantik'in öteki yakasında ABD'de ise NBC, 1939'da düzenli yayına başladı. İlk yayın New York Dünya Fuarı'ndan yapıldı ve Roosevelt televizyona çıkan ilk ABD başkanı oldu. Her iki olay da büyük kitlelerin TV ile tanışması sonucunu doğurdu.
- 1940'lı yıllarda renkli televizyon çalışmaları hız kazandı. 1950'li yıllarda ABD'de ilk renkli televizyon satışa çıktı, ABD'de 1960'lı yıllarda geniş kitlelerce izlenmeye başladı.
- 2. Dünya Savaşı'nda totaliter rejimler tarafından (Mussolini, Hitler) iletişim araçları kitle bilincini yönlendiren bir unsur olarak görüldü ve kullanıldı.

İlk TV görüntüsü 1926'da yayınlandı.

Türkiye'de Televizyon

- Türkiye'de ilk olarak 1953 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi tarafından bölgesel olarak ve haftada birkaç saat deneme yayınları başlatıldı.
- Zaman içinde gelişen televizyon altyapısı TRT'nin İstanbul stüdyoları ve vericisi kurulana kadar TRT'ye de hizmet verdi.
- Daha sonra TRT Kanunu ile TV yayın tekelinin TRT Kurumu'na verilmesi üzerine haftada bir yapılan İTÜ-TV yayınlarına son verildi. 1968 yılında TRT siyah beyaz olarak sürekli yayına başladı.
- Renkli televizyona geçiş, 1980'lerde kısmen gerçekleşti.
- 1990'lı yılların başında özel televizyon kanalları yayına başladı.
- Türkiye'de 30'a yakın ulusal ve 250'ye yakın yerel kanal bulunuyor.

- 1950'lerin ortalarından itibaren fiyatların makul seviyeye inmesiyle, televizyonlar dünya ölçeğinde evlerde yaygınlaştı.
- 1960'ların sonu ise teknolojik gelişmelerin toplumsal değişimin önüne geçtiği bir dönem oldu. ABD'de "İletişimde devrim" sloganı yayıldı. Dünya iletişiminin daha doğrusu kültürel yayılımının yüzde 65'inin ABD kaynaklı olduğu yönündeki düşünceler, ilk kez gündeme geldi.

Sürekli Yayından İsteğe Göre Yayına: Yeni Televizyonlar

Televizyon en etkili iletişim aracı olma özelliğini sürdürüyor. İletişim kanallarında geçirdiğimiz zamanın yarısını televizyon başında harcıyoruz. Yeni nesil televizyonlar, internet ve televizyonun karması olan bir yayın anlayışı sürdürüyor.

İstedığınız yerde istediğiniz programı seyretmeniz mümkün. Yayın akışını kendiniz belirleyebiliyorsunuz. Eğitim, oyun, alışveriş gibi interaktif işlemler de yine televizyon sayesinde gerçekleştirilebiliyor.

Yeni nesil televizyonlarda bilgisayarlarda olduğu gibi dosya paylaşımı da yapılıyor. Sevdiklerinize ve arkadaşlarınıza elinizdeki programları gönderebiliyor, televizyon üzerinden karşılıklı mesajlaşıyor ve sohbet edebiliyorsunuz.

Yüksek hızlı fiber optik kablolar kullanarak yüksek çözünürlüklü ve interaktif içerik sunan IPTV de, televizyon yayıncılığının çehresini değiştiren bir başka yenilik. Çok kısa bir geçmişi olan IPTV tüm dünyada hızla yayılıyor. Dünyada 10 milyondan fazla kişi IPTV servislerini kullanıyor.

Türkiye'nin ilk GSM operatörü, 1994 yılının Mart ayında hizmete başlayan Turkcell oldu. Ülkemizde Avea, Turkcell ve Vodafone olmak üzere 3 GSM operatörü hizmet veriyor. Bugün abonelerin 24,8 milyonu 3G hizmetini kullanıyor.

Cep telefonunun mucidi Martin Cooper'ın 1973'te konuştuğu ilk telefonun ağırlığı 850 gr, konuşma süresi ise 20 dakika idi.

İletişim Özgürleşti: Cep Telefonu

- İlk cep telefonu, 1973 yılında Motorola'da mühendis olarak çalışan Martin Cooper tarafından icat edildi. Telefon 850 gr ağırlığında, 25 cm yüksekliğinde, 8 cm derinliğinde ve 4 cm genişliğindeydi.
- İlk cep telefonu şebekesini Japonya'da NTT şirketi 1979'da kurdu.
- 1990'da dünyada 12,4 milyon cep telefonu kullanıcısı vardı. Bugün ise bu rakam 4,6 milyar.

Türkler, Sermayeyi "Cebe" Yatırıyor

- Türkiye'de 2013 yılının ilk yarısında toplam 4,5 milyon adet cep telefonu satılırken, satılan telefonların yüzde 74'ünü akıllı telefonlar oluşturuyor.
- Kullanılan cep telefonu sayısı 2010-2012 döneminde 3 milyon arttı. Cep telefonuna bugüne kadar ödediğimiz toplam miktar 20 milyar doların üzerinde.
- Cihazlarda mp3çalar, kamera, FM radyo gibi özelliklerin olması cep telefonunu daha da cazip hale getirdi.
- Dünya genelinde insanlar ortalama iki yılda bir cep telefonu değiştirirken, bu süre Türkiye'de dokuz ay civarında.
- Türkiye'de cep telefonu abone sayısı 67 milyona ulaştı. Yaklaşık 39 milyon 3G abonesi bulunuyor. Cep telefonu kullananların içinde yüzde 58 olan bu oran, yüzde 30 olan Avrupa ortalamasının çok üzerinde.

Cep Sözlüğü

- 1G:** 1980'lerde yaratıldı, hücrel bir ağ sistemi kullanır.
- 2G:** Analog yerine sayısal veri kullanılır. Sesi ve verileri şifreler.
- 3G:** Ses yerine veri odaklıdır. EDGE ve WiMAX'i kapsar.
- 4G:** Geniş bant erişimi sayesinde çok ortamlı mesajlaşma, video sohbet, yüksek çözünürlüklü TV gibi uygulamalara imkan verir.
- GPRS:** Cep telefonu ve internet arasında veri paketi iletimi yapar.
- EDGE:** Üçüncü neslin başlangıcı olan hızlı veri iletişimi teknolojisidir.
- HSDPA:** 3.5G olarak da anılır. Yüksek hızda veri aktarımı sağlar.

Mobil İçerik ile Hayat Daha Kolay

Cep telefonlarında gösterilen veya kullanılan ringtone, grafik, indirim önerisi, oyunlar, filmler ve GPS navigasyon gibi her türlü ortam mobil içerik kapsamına giriyor. Mobil telefon sahipleri, cihazlarını mesaj atmak, randevularını ayarlayabilmek, müzik dinlemek, video izlemek, video çekmek, alışveriş için kupon elde etmek, ofis dokümanlarına ulaşmak, haritadan yol tarifi almak ve daha birçok şey için kullanabiliyor. Fotoğraf çekebiliyor, DVD kalitesinde videoları kaydedebiliyor. Bulmacadan şans oyunlarına kadar sayısız cep telefonu oyunları ise geniş yaş gruplarındaki kullanıcılardan kullanıcılardan büyük ilgi görüyor.

iPhone çıktı

Ocak 2007'de Apple'ın piyasaya sürdüğü yeni cep telefonu modeli iPhone, küresel telekomünikasyon ve eğlence pazarını bir daha geri dönüşü olmayacak şekilde değiştirdi. Apple, serinin merakla beklenen son sürümü iPhone 5'i 2012 yılında piyasaya sürdü.

Özgürlük Genişliyor: 1G'den 4G'ye

- GSM standardında ilk 2G şebekesi, 1991 yılında Finlandiya'da Radionlinja şirketi tarafından kuruldu.
- 1992 yılında ilk SMS gönderildi.
- İlk ticari GPRS servisi 2000 yılında hizmete girdi.
- İlk ticari 3G hizmeti Japon NTT DoCoMo tarafından 1 Ekim 2001'de başlatıldı.
- 2001 yılında GSM kullanıcıları ilk renkli ekran telefonlarla tanıştı.
- MMS hizmeti başlarken, gönderilen SMS sayısı ise 4 milyara ulaştı.
- 2003 yılında EDGE hizmete girdi.
- 2005 yılında, HSDPA sistemi kullanıcıların hizmetine sunuldu.
- 2005 yılında gönderilen SMS sayısı 1 trilyonu aşmıştı.
- 2009'da Türkiye 3G ile tanıştı.
- 2009 yılında İran'da Cumhurbaşkanı Mahmud Ahmedinejad'ın yeniden bu göreve seçilmesinin ardından seçimlerin şaibeli olduğunu iddia eden cumhurbaşkanı adayı Mir Hüseyin Musavi yanlıları cep telefonları üzerinden haberleşerek sokağa döküldü.
- Ardından Tahran'da, cep telefonu sistemi çöktü, sokaklar karıştı. Sistemin, reform yanlılarının haberleşmesini engellemek üzere cep telefonu mesajlaşmayı devre dışı bırakmak için kesildiği ileri sürüldü.
- 25 Şubat 2009'da Hollanda'nın Amsterdam kentindeki Schiphol Havaalanı'na iniş yaparken düşen THY uçağının kaza görüntüleri, olaydan hemen sonra enkazdan çıkan bir yolcu tarafından cep telefonu ile çekildi. Tüm dünya, dehşeti bu görüntülerden öğrendi.
- 23 Ekim 2011'de Van depreminde ilk saatlerden itibaren cep telefonları sayesinde bölgeden sağlıklı bilgi alındı. Ama asıl dikkat çeken, enkaz altından telefonla arayarak ya da SMS atarak durumuyla ilgili bilgi veren yaralıların kurtarılmasıydı. Bazı yaralılara ise cep telefonu kırılmış bile olsa sinyaller üzerinden ulaşıldı.
- Bugün Türkiye 4G altyapısını kurmaya devam ediyor.

Dünyayı değiştiren adam

Microsoft'un kurucularından Bill Gates, 1974 yılında kurduğu şirketin uzun yıllar baş yazılım mimarlığını yaptı. 1955 doğumlu Gates, bilgi çağının önemli figürlerinin başında geliyor. Henüz 12 yaşındayken ilk bilişim kurslarına giden Gates, gençlik yıllarını okul arkadaşı Paul Allen ile birlikte yazılımlar üzerine çalışarak geçirdi. Kişisel bilgisayarların henüz gelişiminin ilk aşamasında olduğu 70'li yıllarda IBM ile yaptığı PC'lere yönelik işletim sistemi yazımı işi, Gates'in hayatını olduğu gibi dünyayı da değiştirecekti. DOS işletim sistemi IBM'in ihtiyaçları doğrultusunda değiştirilerek MS-DOS adını aldı. MS-DOS 80'li yıllarda dünya çapında satış rekorları kırdı. 1986'da ise Windows 1.0 piyasaya sürüldü.

İlk PC

- Kişisel kullanıma yönelik ilk bilgisayar, 1971 yılında satıldı.
- Bugün evdeki bilgisayarlarımızın atası olarak kabul edilen ilk PC (Personal Computer) 1981 yılında IBM tarafından üretildi.
- 1983 yılında Apple firması, faresi olan ilk Macintosh bilgisayarı üretti.
- Yine 1983 yılında ilk beta sürüm Windows işletim sistemi piyasaya sürüldü.

Türkiye'de Bilgisayarın Tarihi

- Türkiye'ye ilk bilgisayar, 1960 yılında yol yapımında gereken hesaplamaları daha hızlı yapabilmek için Karayolları Genel Müdürlüğü'ne alındı. IBM-650 Veri İşleme Makinesi adlı bilgisayar 12 yıl kullanıldı.
- İkinci bilgisayar İstanbul Teknik Üniversitesi'nin Taşkışla binasına, üçüncüsü Orta Doğu Teknik Üniversitesi'ne, dördüncü bilgisayar ise Devlet Planlama Teşkilatı'na alındı.

İlk PC, 1981'de IBM tarafından üretildi.

Kasparov Deep Blue'ya karşı

Büyük satranç ustası Garri Kasparov, sahip olduğu şöhret sayesinde bilgisayarlıların da ilgi odağı oldu. Bazı şirketler, teknolojinin ne kadar geliştiğini göstermek için onu yenebilecek bir bilgisayar geliştirmek istedi. IBM, Deep Blue isimli bir bilgisayar yaparak Kasparov ile bir maç ayarladı. 1996'da yapılan 6 setlik maçlar sonunda Kasparov Deep Blue'yu 4-2 yendi.

Bilgisayarda Haber Okuyor, Sosyalleşiyoruz

Türkiye, her ne kadar Batı ülkelerine kıyasla teknolojiyle daha geç tanışmış olsa da kullanım alışkanlıkları bakımından dünya ile büyük paralellikler gösteriyor.

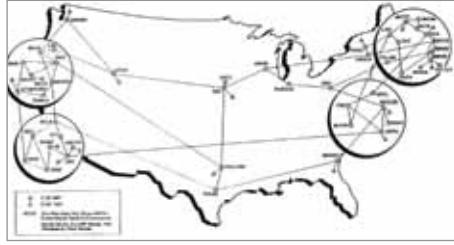
- Türkiye en çok müzik dinlemek, online haber veya gazete okumak için bilgisayar kullanıyor. İkinci sırada sosyal gruplara katılım, ardından e-postalara bakmak geliyor.
- 16-74 yaş grubundaki bireylerde bilgisayar ve internet kullanım oranları sırasıyla yüzde 49,9 ve yüzde 48,9'tir.
- İnternete erişim imkânı olan hane oranı yüzde 49'a ulaştı. Buna göre her iki evden birinde internet bulunuyor.
- Hanelerin yüzde 46,5'i genişbant bağlantı (ADSL, kablolu ve kablosuz sabit bağlantılar ve 3G bağlantı) ile internet erişim imkânına sahip."

* Kaynak: Hane Halkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması, TÜİK - 2011

Tablette Eğitim İçin 7,5 Milyar Dolar Ayırdık

Başbakan Erdoğan'ın elinde sıklıkla gördüğümüz öğrencilere dağıtılacak tabletler, okullarda da yaygınlaşacak. Tablet projesi için düğmeye basan hükümet; ilköğretimde okuyan yaklaşık 15 milyon öğrenci için e-kitap okuyucusu işlevi görecek bu tablet bilgisayarların ülkemizde üretilmesi için harekete geçeceğini açıkladı. Dört yılda 15 milyona yakın tablet bilgisayar satın alınması durumunda 7,5 milyar Dolar'a yakın dev bir pazarın oluşacağı tahmin ediliyor.

Arpanet

Arpanet ekibi, 1960'lar

ARPA + İnternet = ARPANET

- İnternet, 1960'ların başında askeri ve bilimsel araştırma ve geliştirme alanında, bilgisayarlar yardımıyla bilgi paylaşımında büyük potansiyel değer olduğunu gören bir grubun vizyoner düşüncesinin sonucudur.
- 1969 yılında ARPA kuruldu ve internet kavramı olarak kullanılmaya başlandı. ARPA başlangıçta dört ayrı üniversitedeki ana bilgisayarlarla bağlantı halindeydi.
- İnternet, başlangıç aşamalarında bilgisayar uzmanları, bilim adamları ve kütüphaneciler tarafından kullanıldı. Sıradan insanların kullanabileceği kolaylıkta değildi. İlk internet bugünkü gibi kullanıcı dostu değildi.
- 1970'li yıllar internet fikrinin hızla geliştiği yıllar oldu.
- İlk e-posta gönderimi, 1971'de gerçekleşti. 1972 yılında, Ray Tomlinson tarafından elektronik posta ARPANET'e uyumlaştırıldı. Kullanıcı adı ve adresini birleştirmek için, birçok sembol arasından "@" sembolünü seçti.
- ARPANET hakkındaki bir efsaneye göre ağın kuruluş amacı nükleer saldırılara karşı koymaktı. Resmi açıklamalarda ise amaç, coğrafi bakımdan birbirlerinden kopuk insan gruplarının birleştirilmesiydi.

İngiltere Kraliçesi Yılbaşını İnternette Kutladı

İngiliz Kraliyet ailesi geleneklerine bağlılıklarıyla ve tutucu tavırlarıyla tanınır. Kraliçe, 1932 yılına kadar yılbaşı kutlamalarını yazılı yapardı. 1932'de mesajını ilk kez radyo aracılığıyla yayınladı. 1957 yılına gelindiğinde Kraliçe,

halkın yeni yılını ilk kez televizyondan kutladı. Her bir olay, kendi içinde müthiş değişiklikler olarak anıldı. Kraliçe 2007'yi 2008'e bağlayan gün yine bir ilk gerçekleştirdi ve yılbaşı kutlamasını internette yaptı.

Edebiyatta Bir Devrim: E-kitap

Okuma alışkanlıklarımızı değiştiren elektronik kitap baskı, dağıtım ve pazarlama maliyetlerini sıfırlayan bir teknoloji olarak öne çıktı. Koca bir kütüphaneyi bir "tık" ile ulaşabilir kılan e-kitaplar Amazon.com'un satışlarında basılı kitapları geride bıraktı. E-yayıncılık edebiyatçılara kitaplarını özgürce yayınlamak için cesaret verdi. Amerikalı yazar

Karen Mcquestion'ın Amazon'da çıkan e-kitabı internette 36 bin tiraja ulaştı. Ünlü korku ve gerilim yazarı Stephen King de birkaç kısa romanını telifsiz yayınlıyor. Ülkemizde de e-kitap satışlarında hızlı bir büyüme görülüyor. Geçtiğimiz yıllarda yayımlanan e-kitap sayısı bin 314 iken, bu sayı 3 bine kadar yükseldi.

İnternetin "İlk"leri

Dünya, ilk kez 1985 yılında "INTERNET" sözcüğünü kullandı. 1994'te internetteki ilk reklam, ekranlara düştü. 1995 yılıyla birlikte internetin ticari kullanımı genişledi. AOL, Comuserver gibi şirketler piyasaya girdi. 1995'te alan adı isimleri paralı oldu. 1995'te Hong Kong'da ilk hacker yakalandı. 1996'da yerkürede 45 milyon kişi internete bağlanmıştı. 2001'de Microsoft, Windows XP'yi piyasaya sürdü.

Bilgi Otabanı

- 1972 yılında RFS10 olarak yayınlanmış Telnet protokolü uzaktaki bilgisayara bağlanmayı başardı.
- 1973 yılında RFS standartlarında yayınlanmış FTP Protokolü, internet siteleri arasında dosya transferini olanaklı kıldı.
- 1983 yılında Microsoft firması, günümüzde de hala kullanılan ve iletişimde bir çığır açan Windows adını verdiği yazılım sistemini tüm dünyaya duyurdu.
- Alan adlarının ilk olarak kullanılmaya başlandığı 1984 yılında "host" sayısı ancak 1000 idi.
- 1985 yılında ABD'de kullanılmakta olan ARPA iletişim sisteminin adı INTERNET adıyla değiştirildi. İnternet, bilgi otabanı anlamına geliyor.
- 1986 yılında ABD'de Ulusal Bilim Vakfı'nın sponsorluğunda, 56 kbps hızında internet omurgası oluşturuldu.
- Dünya "World Wide Web" deyimiyile 1991'de tanıştı.
- İlk grafiğe dayalı tarayıcı Mosaic, 1993 yılında Amerikalı girişimci, ve hacker Marc Andressen ve ekibi tarafından geliştirildi.
- 1994'e gelindiğinde internetteki site sayısı 10 bine, host sayısı ise 3 milyona ulaşmıştı.

Sinemada Bir Mesajcı: Michael Moore
Amerikalı film yönetmeni, senarist, yazar ve liberal politik yorumcu Michael Moore, 90'lı ve 2000'li yıllar boyunca ürettiği filmlerle sinemanın bir iletişim dili olarak kitleleri nasıl uyandırabileceğini gösterdi. Tüm zamanların en çok gişe yapan üç belgeseli Bowling for Columbine, Fahrenheit 9/11 ve Hasta'nın (Sicko) yönetmeni, senaryo yazarı ve yapımcılığını üstlenen Moore, bir aktivist olarak belgesellerinde güçlü mesajlar ilettili. Eleştirdiği konuların başında küreselleşme, çokuluslu şirketler, sivil silahlanma, Irak Savaşı ve ABD'deki sağlık sisteminin çarpıklığı geliyor. 2005 yılında Time dergisi Moore'u dünyanın en etkili 100 kişisi arasında gösterdi.

İletişim teknolojileri sinemaya girdi

- Hayatımıza girmek için tam 200 yıl "bekleyen" üç boyutlu görüntüye henüz alışmışken, artık 5, 6 ve 7'nci boyutta film izleme imkanımız var. Gözün algı sınırlarını zorlayan bu teknolojiye, üzerinize yağmur yağıyor, oyuncuların biri sizi cebinizden arıyor veya bir kavga sahnesinde yumruk yiyebiliyorsunuz...
- İlk olarak 1838'de İngiliz mucit Charles Wheatstone tarafından fotoğraflarda yaratılan üçüncü boyut, 1915'te deneysel kısa videolarla sinemaya girdi. Üçüncü boyut bugün olduğu gibi geçmişte de seyirliğin eğlence dozunu artırmak, ilgi çekmek ve izleyene gerçeklik hissini yaşatmak amacıyla kullanılıyordu.
- 1960'lara kadar süren üç boyut çığırını televizyonun yaygınlaşmasıyla tam ifadesiyle uykuya daldı.
- Üçüncü boyutun yeniden dirilmesi için yaklaşık 50 yıl beklemek gerekti. Dijital teknolojinin ilerlemesi, paralelinde sinema çekim ve gösterim tekniğinin gelişmesi üçüncü boyutu yeniden canlandırdı. Üçüncü boyutun kapıları öyle bir açıldı ki yalnızca sinemada değil televizyonlardan tablet bilgisayarlara, cep telefonlarından oyun konsollarına kadar hayatımıza girdi.
- 2009 yılında dünyanın büyük bölümünde 3D olarak gösterime giren "Avatar" filmi tüm zamanların en çok seyredilen filmi oldu.
- Şimdi ise 4B, 5B, 6B ve 7B olarak adlandırılan sinema deneyimlerinde izleyiciler, perdede gördüklerini birebir hissetmeye başlıyor.
- Sinemanın boyutlarını aşan bir başka deneyim ise interaktivite yani etkileşim. Yeni nesil sinema teknolojisinde, geliştirilen cihazlar aracılığıyla izleyicinin beyin dalgaları ölçülerek filme yön verilebiliyor. Yakın bir gelecekte izleyiciler açısından kötü ya da mutsuz sondan söz edilemeyecek. Tüm filmler seyircilerin istediği gibi bitecek.

Kurumsal Yayıncılıkta Dijital Çağ

Kurumsal dünyada iletişim ve iletişimin rolü zaman içinde medyanın rolünü gölgede bırakacak, medyayı ve tekniklerini aşacak noktaya ulaştı. Ekonomik olanaklara toplumun diğer alanlarından görece daha fazla sahip olan kurumsal dünya, iletişimi temel ihtiyaçları arasında tanımladıktan sonra bu alandaki gelişmeler hızlandı.

Kurumsal dünya neden iletişime ihtiyaç duyuyor?
Paydaşlara, hissedarlara ve kamuoyuna ulaşmaya çalışırken kurum değerinin önemli bir kriteri olan itibarı güçlü tanımlamak ve onu korumak için...

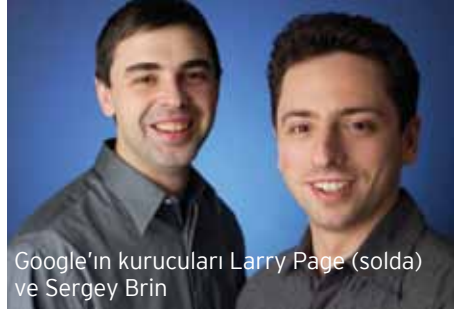
Yaratıcı enstrümanlar

Önceleri kurumsal iletişim, ortak iletişim alanlarından pay almak şeklinde oldu. Gazete, radyo ve televizyon reklamlarıyla başladı. Reklamın bir duyuru ya da bir propaganda olarak algılanması kurumsal iletişim ihtiyaçlarını yeterince karşılamaz oldu. Kurumlar haber olmanın kamuoyu nezdinde daha inandırıcı ve etkili olduğuna kanaat getirdiler. Ulusal mecralar ağırlıklı olmak üzere gazete, dergi, radyo ve televizyonlarda çalışmalarını yoğunlaştırdılar. Medya kurumlarının sayfa sayısı ya da yayın süresi gibi fiziki sınırlamalardan kurtulmak bir süre sonra kurumsal dünyanın kafa yormaya başlayacağı konular arasına girdi. İlerleyen zamanda hedef kitlelerini sayısız alt gruba bölerek hepsine ulaşabilecek farklı yöntem geliştirmeyi başardılar.

Doğru İçerik

Kurumların kendi mecralarını üretmeye başlaması iletişimdevrim olarak anılabilir. Teknoloji en hızlı ve etkin, iletişim sektörünü dönüştürdü. Hız, yaygınlık, çeşitlilik, imaj birden bire gelişen konular oldu. Kurumsal iletişim araçları geleneksel mecradaki dergi, broşür ve katalog çalışmalarıyla başladı. Elektronik dünyanın hediyesi web siteleri, mikro siteler, bloglarla sürdü. Dijital içerik kullanımının keşfi elektronik medyayı zenginleştirdi derken, sosyal mecradaki tüm enstrümanlar birden bire kurumları istila etti. Kurumsal iletişim zaman içinde farklı uzmanlıklara ihtiyaç duymaya başladı. Kurum içi iletişim departmanları görevlerinden bir bölümünü yatırımcı ilişkileri departmanlarına terk etmeye başladılar. Yatırımcıya yönelik hazırlanan iletişim araçları ve bunların içerikleri hızla gelişen yeni iletişim alanı. Faaliyet raporlarıyla başlayan süreç, ara dönem raporlarıyla sürdü. Sürdürülebilirlik ve sosyal sorumluluk raporları raporlama hizmetlerine renk kattı web sitelerinde yaratılan özerk alan bir süre sonra interaktif çalışmalara dönüştü.

Google'in kurucuları Larry Page (solda) ve Sergey Brin

Hepsi Okumuş Çocuklar

Bill Gates, dünyanın en çok kazanan şirketlerinden Microsoft'u kurmak için terk ettiği Harvard'dan 32 yıl sonra mezun oldu. Henüz 21 yaşındayken çocukluk arkadaşıyla birlikte Apple'ı kuran Steve Jobs ise liseden mezun olduktan sonra Oregon'daki Reed College'a başvurdu sonra ayrıldı. Amazon.com'u kuran Jeff Bezos, Princeton'da bilgisayar bilimleri eğitimi gördü. Yahoo'nun kurucuları Jerry Yang ve David Filo, ABD'nin en iyi üniversitelerinden Stanford'dan mezun. Google'in kurucuları Larry Page ve Sergey Brin ise Stanford'da doktora yapsalar da Michigan Üniversitesi Bilgisayar Mühendisliğinden mezun oldular. Henüz 20 yaşındayken üniversiteden arkadaşlarıyla Facebook'un temellerini atan Mark Zuckerberg ise Harvard'ın teknoloji dünyasındaki bir başka iftihar oldu.

İlk Girişimciler, İlk Zenginler...

- 1994 yılında Jeff Bezos, ABD'nin Seattle şehrinde amazon.com adresiyle ilk büyük internet alışveriş sitesini kurdu. Site adını Amazon Nehri'nden aldı. İşe önce kitap satarak başlayan site, bugün ise DVD'den elektronik eşyaya kadar geniş bir yelpazede ürünler satan bir numaralı alışveriş sitesi. Bezos son olarak Guardian Gazetesini satın alarak medya sektörüne adım atmış oldu.
- 1995 yılında Pierre Omidyar'ın nişanlısının şeker kutusu koleksiyonunu satmak için hobi niyetine kurduğu eBay, daha sonra internetteki en büyük açık artırma sitesi oldu.
- Aynı yıl Stanford Üniversitesi öğrencileri Jerry Yang ve David Filo, arama motoru Yahoo!yu kurdular. Yahoo.com, günde 7 milyar sayfa gösterimiyle dünyanın en çok ziyaret edilen ikinci sitesi oldu.
- 1998 Larry Page ve Sergey Brin, 1 milyon Dolar sermayeyle Google'ı kurdu. Dünyanın en çok ziyaret edilen sitesi, 15 milyar doları aşan yıllık karının yüzde 96'sını reklamlardan elde ediyor.
- 286 milyar Dolarlık piyasa büyüklüğüyle Google, dünyanın en değerli şirketlerinden biri.

Ücretsiz Erişim, Eğlenceyi Sonsuza Kadar Değiştirdi

- 1998 yılında Netscape geliştiricileri, yazılımlarının kaynağını açarak Mozilla olarak yeniden adlandırdı. Mozilla kısa sürede birçok yeni özelliklerle donatıldı. 2003 yılında 1.0 sürümüne ulaşan Mozilla, en gözde açık kaynaklı yazılımlar arasında.
- 1999'da Shawn Fanning, kullanıcıların internet üzerinden dosya paylaşmasını sağlayan Napster adlı programı yazdı. Napster'in yarattığı ücretsiz erişim fırtınası müzik, film ve oyun endüstrisini sonsuza kadar değiştirdi.
- 2001 Ocak ayında özgür, bağımsız, ücretsiz, reklamsız, kâr amacı

Küresel Bir Başarı Hikayesi

Mark Zuckerberg, 2004 yılında dijital okul yıllığı şeklinde planladığı Facebook'u kısa sürede küresel çapta başarılı bir internet projesine dönüştürdü. 1,19 milyar üyesi bulunan Facebook'un piyasa değeri yaklaşık 100 milyar Dolar.

- gütmeyen bir internet ansiklopedisi olan Wikipedia'ya ilk başlık girildi. 253 dil farklı dil desteği bulunan özgür ansiklopedide Türkçe Wiki, 129 bin 432 girdi ile dünya sıralamasında 17. sırada.
- 2004 yılında Harvard Üniversitesi'nden Mark Zuckerberg'ün kurduğu Facebook, kısa sürede küresel çapta en popüler sosyal ağ haline geldi. Üye sayısı bugün 1 milyar civarında.
- 13 Şubat 2005'te YouTube kuruldu. "Broadcast Yourself" (Kendini Yayımla) sloganı ile yola çıktı. "Tube" kelimesi televizyon tüpünden geliyor. 2006'da Google tarafından 1,6 milyar Dolara satın alındı.

İnternet Ansiklopedileri

2001 yılında kurulan Wikipedia internet ansiklopedilerinin en popülerleri. Özgür, bağımsız, ücretsiz ve reklamsız yayıncılık anlayışını benimsiyor. Türkçe dahil 53 dilde yayın yapıyor. 3 milyon 700 binden fazla makale içeriyor. Bunun dışında bir bilgisayar ve internet ansiklopedisi olan webopedia.com, Microsoft'un online ansiklopedisi encarta.msn.com, mitoloji ansiklopedisi pantheon.org/mythica, İngilizce içerik sunan encyclopedia.com, dünyaca ünlü britannica.com ve ücretli içerik sunan worldbook.com internetin ünlü ansiklopedileri arasında geliyor.

Yeni Ekonominin Süper Starları

Yeni ekonomi 80'lerde doğdu, 90'larda patladı, 2000'lerde taşlarını yerli yerine oturttu. Sadece 10 yıldır hayatımızda olan Google, Amazon ve Facebook ve Twitter eski sistemin kurallarını bozdular. iPhone 5'in piyasaya sürülmesiyle beraber Apple'ın borsadaki toplam toplam hisse değeri tavan yaptı ve Microsoft'un rekorunu kırarak tüm zamanların en değerli şirketi oldu. Piyasa değerleri alt alta

sıralandığında Microsoft, Google, Facebook ve Amazon'un toplam değeri bir Apple etmiyor.

Yeni kuşak şirketlerin kültürlerinde de büyük farklılıklar var. Daha az sayıda çalışan, daha az ofis... Yeni nesil, eskilere göre birçok anlamda daha küçük. Microsoft'un 97 bin, Intel'in 104 bini çalışanı varken Facebook sadece 5 bin, Twitter ise 2 bin çalışana sahip.

Jobs Efsanesi

Steve Jobs'un Ekim 2011'de hayata veda etmesi, teknoloji çağının ilk büyük kaybı oldu. 1970'lerin sonunda Steve Wozniak'la ticari başarı sağlayan ilk kişisel bilgisayarlardan birini yaratan Jobs, Apple'ı 1976 yılında henüz 21 yaşındayken ailesinin garajında kurdu. 1997 yılında Apple'a geri döndükten sonra şirket ürün yelpazesini kişisel bilgisayarların ötesine taşıdı.

Jobs, estetiğin toplumsal ilgi odağı oluşturma rolünü iyi bilerek ürünlerde tasarımı öne çıkardı. Geride bıraktıkları, ölümünden uzun zaman geçmesine rağmen onun bir efsane olarak anılmasını sağladı. 2013 yılında hayatını konu alan "jOBS" adlı filmde, ünlü yatırımcıyı Ashton Kutcher canlandırdı.

İnternette Sınırsız Paylaşım

- 2006 yılında dosya paylaşım ve depolama imkanı sunan RapidShare kuruldu. Kullanıcılar şirketin sunucusuna paylaşmak istedikleri dosyaları yüklüyor ve diğerleri bağlantı üzerinden dosyayı indirebiliyor.
- En başarılı tablet bilgisayar kabul edilen iPad, Apple tarafından 2010'da piyasaya sürüldü. İlk 80 günde 3 milyon adet sattı.
- Siber suçla tanıştık. Bu tür suçlar, 2011'de yüzde 56 arttı. Zarar milyonlarca dolara ulaştı.
- 2012 yılı Çin'in dijital teknolojiler konusundaki büyük atağına sahne oldu. 2012'de Çin'de 84 milyon adet PC satın alındı.

Twitter Devrimi

- 140 karakterlik mesajlarla dünyanın dört bir yanındaki insanların birbirleriyle anında haberleşmesini sağlayan mikroblog sitesi Twitter, muhalif toplumsal grupların eylemlerinin ana akım medyaya ulaşmasını sağladı.
- İran'daki son seçimlerden sonra kitleleri sokağa döken protestonun ateşleyicisi Twitter oldu.
- Moldova'daki seçimlere hile karıştırıldığı gerekçesiyle 15 bin kişinin başlattığı protestoları örgütleyen grupların muhalefet partileriyle doğrudan ilgisi olmadığı, ülkedeki TV ve cep telefonları çok sıkı denetlendiği için Facebook ve Twitter'dan örgütlendiği ortaya çıktı.
- 2013 yılında gerçekleşen Gezi Parkı eylemlerinde, göstericilerin büyük bir bölümü Twitter üzerinden iletişime geçerek alternatif bir medya örgütlenmesi gerçekleştirdi.

25 Yılda 35 Milyon İnternet Kullanıcısı Yarattık

- İnternet, Türkiye'ye ilk olarak 1987 yılında Üniversite ve Araştırma Kurumları Ağı ile geldi.
- 1991 yılında ODTÜ, ".tr" alan adı dağıtmaya başladı.
- 1992 yılının Ekim ayında ilk deneysel internet bağlantısı Hollanda üzerinden gerçekleştirildi.
- 12 Nisan 1993'te Ankara - Washington arasında 64 Kbps kapasiteli ilk internet bağlantısı gerçekleştirildi.
- Bu tarih, Türkiye'de internetin doğum günü olarak kabul ediliyor.
- 1993 yılında ODTÜ ve Bilkent üniversiteleri, ilk web sitelerinde yayına başladı.
- Aynı yıl ilk internet servis sağlayıcı tr.net hizmete başladı.
- 1996 yılında ÖSS, ÖYS, TUS sınav sonuçları tüm Türkiye'ye ODTÜ ana sayfası üzerinden duyuruldu.
- Bugünün öne çıkan Ekşi Sözlük, sahibinden.com, itiraf.com, siberalem.com gibi Türk internet girişimleri ise 1990'lı yılların sonunda ortaya çıktı.
- 1997 yılı sonunda 250 bin kişi olarak tahmin edilen internet kullanıcı sayısı, bugün 35 milyon kişi .
- Ekim 2001 itibarıyla Türkiye'nin ilk sivil güvenlik ordusu için start verildi.
- Yandex Türkiye'nin raporuna göre internette şu anda 2 milyon Türkçe site var.
- Türkçe web sitelerinde 900 milyondan fazla sözcük

var. Bu veriler, kağıda basılsaydı 19 metre boyunda 6 katlı binaya eşit yükseklikte bir yığın oluştururdu.

- 2011 yılında kimliklerin elektronik imza ile kayıt altına alındığı Kayıtlı Elektronik Posta Yönetmeliği çıkarıldı.
- Türkiye'de internet kullanıcılarının dörtte üçü haber, gazete ya da dergi okumak için interneti kullanıyor.
- Her iki kişiden biri sağlık ile ilgili bilgi arama takip ediyor.
- Facebook, Twitter, blog siteleri toplumsal ve siyasal konular ile ilgili görüşleri okuma veya paylaşma yüzde 50 oranında yaygınlık gösteriyor.
- Türkiye bilgi güvenliği savunmasında en kötü 10. ülke durumunda.

Sosyal Medyada Ne Nedir?

En popüler sosyal medya platformu olan sosyal paylaşım sitelerinin bugünkü anlamda kullanılmaya başlaması çok yeni bir olgu.

Blog Servisleri: Blogger, Live Journal, Wordpress, TypePad, Xanga...

Mikroblog: Twitter, Google Buzz, Jaiku, Plurk, Tumblr

Lokasyon Bazlı Sosyal Paylaşım: Foursquare, Gowalla

Sosyal Paylaşım/Ağ: Facebook, Hi5, Myspace, Orkut, Hyves

İş Ağları: LinkedIn, Xing

Sosyal İmleme: CiteULike, Delicious, Diigo, Google Reader, StumbleUpon, Digg, Mixx, NowPublic, Reddit, Newsvine

Fotoğraf Paylaşımı: DeviantArt, Flickr, Picasa, Photobucket, Zoomr

Video Paylaşımı: Youtube, Sevenload, Vimeo, Dailymotion, Metacafe

Sosyal Medyanın Doğuşu

Web 2.0'ın ortaya çıkışıyla birlikte tek yönlü bilgi paylaşımından, çift taraflı ve eş zamanlı bilgi paylaşımına geçiş, sosyal medya kavramını doğurdu. İlk başlarda sosyalleşmeyi sağlamak için doğan sosyal medya sitelerinin etkileri iletişimden pazarlamaya, siyasetten sanata kadar hayatın her alanına yansdı.

İlk sosyal paylaşım sitesi Friendster 2002 yılında kuruldu. Friendster'ı Myspace ve LinkedIn takip etti.

En Değerli 3 Marka

Bugün internet üzerinde irili ufaklı 200 sosyal medya sitesi bulunuyor. Sosyal paylaşım siteleri o kadar ünlü oldu ki, dünyanın en değerli markaları arasına girdiler. Uluslararası araştırma şirketi Nielsen'in verilerine göre, dünyanın en değerli dört online markası: Facebook, Twitter, Youtube, ve Wikipedia. Sosyal medya platformlarını dünyada internete bağlanan nüfusun dörtte üçü kullanıyor. İnternet kullanıcıları her 4,5 dakikada bir dakikasını bu platformlarda geçiriyor.

LinkedIn ile Başarı Öyküsü Yazdılar

İş dünyasının en büyük sosyal ağı LinkedIn internetin belli sosyal gruplar arasında fonksiyonel bir yeri olabileceğini de kanıtladı. Profesyonel niteliklerini kendi sayfasına yükleyen herkes, böylece head hunter'ların kolayca erişebileceği bir mecraya kavuştu. Fortune100'de yer alan 75 şirketin işe alımlarında kullandığı LinkedIn sayesinde pek çok başarı öyküsü yazıldı. Piyasa değeri 8.2 milyar doları bulan site üzerinde günde 200 milyon işlem gerçekleşiyor. Saniyede iki yeni üye katılıyor. 120 milyondan fazla kişisel sayfa yer alıyor.

Yerli Siyaset Meydanı

Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün önemli açıklamalarının tümünü Twitter üzerinden yapmasından sonra bu furyaya önce CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu ardından MHP Genel Başkanı Devlet Bahçeli katıldı. Artık birbirlerine Twitter üzerinden cevap veren siyasetçilerin takipçi sayıları ise şöyle (Kasım 2013): Abdullah Gül 3 milyon 930 bin, Kemal Kılıçdaroğlu 1 milyon 1 milyon 500, Devlet Bahçeli: 711 bin, Recep Tayyip Erdoğan: 3 milyon 662 bin

Facebook

- Her ay insanlar Facebook üzerinde 700 milyar dakika harcıyor.
- Her kullanıcı, ayda ortalama 90 parça içerik üretiyor.
- Ayda ortalama 30 milyar içerik (link, yazı, video, blog yazısı, fotoğraf vb.) Facebook'ta paylaşılıyor.
- Dünya üzerinde 200 milyondan fazla kişi, Facebook'a cep telefonundan bağlanıyor.
- Türkiye'de büyük çoğunluğunu lise ve üniversite öğrencilerinin oluşturduğu 18-26 yaş grubu, haftada 50 saatini sosyal medyada geçiriyor.
- Facebook'ta her iki gençten biri, herhangi bir markanın sayfasına üye.
- Facebook bünyesinde kullanıcıların yüklediği fotoğrafların sayısı çeyrek trilyona yani 250 milyara ulaştı.
- Facebook raporuna göre, Facebook'a günde ortalama 350 milyon fotoğraf yükleniyor.

Dünya İnternet Ligi'nde Türkiye

- İnternet bağlantılarında dünyadaki ortalama indirme hızı 2,65 MBps. Türkiye 1,1 MBps ile ortalamanın altında yer alıyor.
- Dünya nüfusunun yüzde 30'u yani 2 milyar 100 milyon kişi internet kullanıyor. Kullanımın nüfusa oranı bakımından Türkiye 16. sırada.
- Türkiye 2011'de tüm uzantılarda 1 milyon 46 bin 710 domain adresi ile dünyada 12'inci sırada yer alıyordu.
- Eylül 2013 itibarıyla Facebook'a Türkiye'den her ay 33 milyon erişim yapılıyor.
- Türkiye, Facebook kullanıcı sayısı ile Avrupa birincisi, dünya beşincisi.
- Türkiye'de Twitter kullanıcı sayısı Aralık 2013 itibarıyla yaklaşık 10 milyon.
- Türk internet kullanıcılarından yüzde 80'i Facebook üyesi.
- Sosyal paylaşım sitesi, Facebook'u dünyada en fazla ABD'liler kullanıyor. Türkiye Avrupa'da 1. sırada.
- Araştırmaya göre Türkler ayda 9,3 saatini Facebook'ta geçiriyor.
- Türkiye'de internet trafiğini en çok meşgul eden eylem video izlemek. Ülkemizde Youtube hariç video sitelerinde video izlemek internet trafiğinin yüzde 28,97'sini oluşturuyor. Youtube ise tek başına trafiğin yüzde 8,47'sini yaratıyor.

Dijital Gelişim Eğitime Yansımıyor

Teknolojinin eğitime hızla entegre olduğu dünyada, Türkiye eğitimde OECD ülkelerinin oldukça gerisinde. Okullarda akıllı tahta, öğrencilere tablet dağıtımı gibi uygulamalar gittikçe daha popüler hale gelirken bu uygulamaların sonuçlarının eğitim kalitesine yansımadağı görülüyor. Aralık 2013'te açıklanan PISA (The Programme for International Student Assessment) 2012 sonuçlarına göre Türkiye, matematik, okuma-anlama becerisi ve fen bilgisinde OECD ülkeleri ortalamasının çok gerisinde. PISA 2012 sonuçlarına göre Türkiye matematikte 44., okuma - anlama becerilerinde 42., fen bilgisinde ise 43. sırada yer aldı. Üç yılda bir yapılan uluslararası eğitim ölçme-değerlendirme sistemi PISA'nın 2012 raporunda bu yıl 65 ülke değerlendirildi. Ortalamada Türkiye 45. sırada yer aldı.

- Facebook'un kullanıcısı sayısını 1 milyar 150 milyon civarında. Bu da kişi başına ortalama 217 fotoğraf yüklendiği anlamına geliyor.

Twitter

- Kullanıcılarına 140 karakterlik metinler yazma imkanı veren mikroblog sitesi Twitter, etkin kullanılabilen bir yeni nesil iletişim aracı niteliğinde.
- Twitter, aylık aktif kullanıcı sayısının 215 milyona ulaştığını belirtti.
- Twitter'a her gün 300 bin yeni üye ekleniyor.
- Twitter, 30 Haziran 2013'te biten üç aylık dönemde kullanıcıların yüzde 75'inin, yani 163.5 milyonunun sosyal ağa erişim için mobil cihazları tercih ettiğini belirtti.
- Siyasi olaylarda önemli bir iletişim aracı olarak kullanılmasından dolayı "Twitter Devrimi" kavramı siyasi literatüre girdi. Twitter son dönemde yayın yaptığı adresleri sürekli kapatılan ve ciddi sansüre maruz kalan Wikileaks'in de en rahat yayın yapabildiği platformlardan biri oldu.
- Sitede her gün 500 milyon tweet yayınlanıyor.

Pazarlamanın Trendi: Mobil & Sosyal Medya

Sosyal medya ve mobil teknolojiler hayatın her alanına girdiği gibi pazarlama iletişimde de taşları yerinden oynattı. 2013'te mobil ve sosyal medyanın paralel olarak pazarlamaya dahil edilmesi iletişim dünyasında önemli bir gelişme olarak kaydedildi.

- 2013'te yapılan internet harcamaları içinde mobil uygulamaların payı yüzde 40'ın üzerine çıktı.
- Son bir yılda mobil uygulamalara yapılan yatırımlar son 3 senenin üzerinde.
- Toplam pazarlama bütçelerinin 3'de birini içerik pazarlaması yatırımları oluşturuyor.
- Küresel internet trafiğinin yüzde 13'ünün mobil cihazlardan

Sosyal Siyaset

Sosyal medya platformlarını devlet kurumları ve siyasetçiler de sıkça kullanıyor.

- ABD Dışişleri Bakanlığı Youtube, Flickr, Twitter, Facebook ve blog gibi platformları kullanıyor.
- İngiltere Başbakanlık ofisi Flickr, Youtube, Twitter ve Facebook'u kullanıyor.
- Amerikan Ordusu Facebook, Youtube, Flickr ve Twitter kullanıyor.
- ABD Başkanı Obama'nın seçim zaferi sosyal medya zaferi olarak anılmıştı. Obama seçildikten sonra da sosyal medyayı etkin bir biçimde kullanmaya devam ediyor.

Sosyal Ülke: İsrail

Dünya çapında sosyal ağlarda geçirilen ortalama süre kişi başına 5.7 saat olurken, İsrail'de bu sürenin 11.1 saat olması ve bu sürenin sosyal ağların çok kullanıldığı İngiltere ve Amerika gibi pazarlarda kişi başına geçirilen süreyi aşması ayrıca dikkat çekti. İsrail'den sonra sosyal ağlarda kişi başına geçirilen sürenin 10.7 saat olduğu Arjantin listede ikinci, 10.4 saatle Rusya üçüncü sırada yer aldı. Sosyal ağları en çok kullanan ülkelerden biri olan Türkiye ise kişi başına geçirilen 10.2 saat süre ile sosyal ağları en fazla kullanan dördüncü ülke oldu.

gerçekleştiği 2013'te sosyal medyada içerik paylaşımı yapan pazarlama şirketlerinin oranı yüzde 87'e yükseldi.

- Yüzde 400'lük bir büyüme gösteren mobil reklamların toplam hasılatı 11,4 milyar dolar.
- Artık her büyük markanın sosyal medyanın tüm kanallarında hesabı bulunuyor. Bugün Coca-Cola'nın Facebook'taki sitesinin 75 milyon takipçisi var. Ardından Disney, MTV ve HP geliyor.

Youtube

Her gün 1 milyar videonun izlendiği Youtube, aynı zamanda da önemli bir haber kanalı haline geldi. Mobil cihazlardaki video kaydetme özelliği ile olay yerinde çekilen videolar ve fotoğraflar, çoğu zaman tüm dünya için ilk haber kaynağı oldu. Siyasetçiler de toplumsal mesajlarını Youtube üzerinden vermeye başladı. Bazı sanatçılar, yeni video kliplerini ilk Youtube'dan yayınladı. Saldırgan, ırkçı, ayrımcı vb. tartışmalı videolar, Youtube'un başını en çok ağrıtan konular oldu. Youtube'daki tüm görüntüleri izlemek için 412 bin yıl 3 ay gerekiyor.

Wikileaks'den Dökülen Belgeler

Julian Assange'ın 2006 yılında kurduğu Wikileaks'in en ses getiren işi, ABD hükümetinin gizli diplomatik görüşmelerini yayınlaması oldu. ABD'nin Ortadoğu'daki faaliyetlerini, Irak'taki gizli işlerini açığa çıkaran bu belgeler, tüm dünya için şok ediciydi. Sitenin merkezi İsveç Stockholm'de sıkı korunan bir yeraltı sığınagında faaliyet gösteriyor. Tam gün çalışan beş elemanının yanı sıra onlarca aktif gönüllüsü ve tüm dünya ülkelerinde yarım gün çalışan 800 gönüllüsü bulunuyor.

- Site 2008'de İsviçre bankası Julius Baer'in belgelerini yayınladı.
- 2009'da Dünya Sağlık Örgütü'nün (WHO) bir ilaç grubuyla yaptığı usulsüz işleri ortaya çıkardı.

Julian Assange

20'li yaşlarda uzman bir bilgisayar programcısı olarak ün yapan Assange, NASA'nın bilgisayarlarına protesto cümleleri yazarak hacker'lıktaki başarısını kanıtladı. Yıllar sonra Assange "Bana hacker denilmesi sinir bozucu ama bundan utanmıyorum hatta gurur duyuyorum" diyecekti.

Assange, kurduğu Wikileaks adlı site sayesinde dünyanın dört bir yanındaki özgür medya girişimlerine ilham verdi çünkü bizzat yaptıklarıyla bilgi çağına isyancı bir nitelik kazandı. Sıradan insanlara bilgiyle sahip olabilecekleri gücü hatırlattı, en dokunulmaz olanlara bile dokunulabileceğini gösterdi. Ve adını bilgi çağının kronolojisine silinmez bir şekilde yazdı. Hayat hikayesi "The Fifth Estate" adıyla sinemaya da uyarlanan Assange, bir süredir siyasi sığınmacı olarak Londra'da bulunan Ekvador büyükelçiliğinde yaşıyor.

- Aynı yıl Trafigura şirketinin zehirli atıkları Fildişi Sahilleri'ne bıraktığını gösterdi.
- 2010'da Afganistan'daki savaşla ilgili 76 bin gizli belge ve Irak'taki savaş hakkında 392 bin dosyalık bir başka arşivi yayımladı.

Wikileaks Arşivlerinde Türkiye

- Julian Assange, Ekim 2011'de İstanbul'da düzenlenen "Yeni Medya Düzeni Konferansı"nda yaptığı heyecan verici konuşmada, ellerinde ABD ile Türkiye arasındaki yazışmaları ve diplomatik görüşmelerin iç yüzünü ortaya koyan 10 binden fazla belge olduğunu açıkladı.
- Ankara ve İstanbul'daki Amerikalı diplomatların aralarında Türk medyasından ve iş dünyasından yöneticilerin de bulunduğu kişilerden görüş ve yorum aldığı da Wikileaks'in belgelerinde (isimler belirtilerek) ortaya konuldu.

Edward Snowden ABD'yi Sarstı

İstihbarat sızıntılarının gündeme damgasını vurduğu 2013 yılının en çok konuşulan isimlerinden biri Edward Snowden oldu. Eski bir CIA ajanı olan Snowden, savunma sanayi sektöründe faaliyet gösteren Booz Allen Hamilton adlı bir şirkette çalışıyordu. Burada çalıştığı dönemde eline geçen belgelerden yola çıkan Snowden, Amerikan Ulusal Güvenlik Servisi'nin (NSA) gizli yürüttüğü bir operasyonu ortaya çıkardı.

PRISM adı verilen bu sistemle küresel çapta bir dinleme ve izleme faaliyeti yürüten NSA'nın basına sızan programı büyük bir sansasyona neden oldu. Snowden'in PRISM programıyla ilgili tüm detayları başta Guardian olmak üzere tüm basın eleştirilerinin hedefi oldu.

Zaman içinde PRISM ile ilgili yeni skandallar ortaya çıkmaya devam etti. NSA'nın, dünyaca ünlü şirketlerle ortak faaliyet yürüterek yasa

Hayatlar Dijitalde Yaşanıyor

- ABD Başkanı Barack Obama gündeme ilişkin mesajlarını Twitter'dan veriyor. Sayfa tıklanma rekorları kırıyor.
- Her kullanıcının ortalama 130 arkadaşı var.
- Yüzde 60'a yakını erkeklerden oluşuyor.
- Yaş dağılımında en büyük pay 18-24 arasında.
- Her kullanıcı, tüm arkadaşlarına yayın yapan bir medya gibi. Sadece 7 bin 500 kişi sayesinde 1 milyon kişiye ulaşabiliyorsunuz.
- Ortalama bir kullanıcının sosyal ağlarda geçirdiği süre 30 dakika.
- E-posta başında geçirdiği süre ise 3-4 dakika.
- Son bir yılda bu ağlarda geçirilen zaman üç katına çıktı.
- Sosyal medyada "en güvenilir kişi" algımız yüzde 92 ile kendi arkadaşlarımız.
- Kullanıcılar, forum odalarındaki tanımadıkları kişilerin görüşlerine bile reklamlardan daha fazla güvenebiliyor.

dışı bilgi topladığının ortaya çıkması birçok kurumu zan altında bıraktı. PRISM skandalının ortaya çıkmasının ardından, casusluk amacıyla komplo oluşturmak ve hükümet malının çalınması suçlamalarıyla Snowden'e davalar açıldı. Şu anda bir sığınmacı olarak Rusya'da bulunan Snowden, ülkesine geri döneceği günü bekliyor.

Yeni Medya

Mobil cihazlar ve sosyal medya platformlarıyla birlikte birlikte bilgiyi kaydedip paylaşma kolaylığı özellikle 2010'dan itibaren yeni bir kavramı hayatımıza soktu: Yeni Medya. Günümüzün sosyal medya kullanıcıları, haberleri, haber merkezi ya da geleneksel

mecradan almak yerine sosyal medyadan ya da geleneksel mecranın dijital versiyonlarından gündemi takip eder hale geldi. Bu süreçte vatandaş gazeteciliği de önem kazandı. Pek çok gazetenin dijital versiyonlarında vatandaşlardan gelen haberlere özel bölümler ayrıldı. En ilgi çeken ise vatandaşlar tarafından yüklenen videolar oldu. 2013'ten geriye dönüp bakıldığında geleneksel mecranın önemini giderek kaybetmeye başladığı görülüyor.

- Yeni medyanın daha çok insanı kapsamıyla kullanıcı tarafından oluşturulan içeriklerde artış başgösterdi. Bu artış sürüyor.
- Medya/iletişim ve teknoloji birbirinden bağımsız düşünülüyor.
- İletişim araçlarında uzmanlaşma geliyor.
- Sosyal medya yani etkileşimli iletişim araçları ve içeriklerini kullanıcıların oluşturduğu siteler öne çıkıyor.
- Basılı gazetelerin neredeyse tamamının artık bir web sitesi var.

Embed Gazetecilik

Batı medyasında "embedded gazetecilik" yani iliştilenmiş gazetecilik olarak nitelenen yeni bir gazetecilik türü doğdu. Soğuk Savaş'ın bitmesinden sonra küreselleşmenin etkilerinden biri sınırsız miktarda yanlı enformasyon üretimi oldu. Körfez, Afganistan ve Irak'taki Amerikan birliklerinin içerisinde konuşlanıp savaşla ilgili haberlerini buradan geçen ve demokratik olmamakla eleştirilen bu tip gazeteciliğin Türkiye'de de aynı süreçte örnekleri görüldü. Savaş alanlarında haber kovalayan gazeteciler bu tartışmalı sıfatı kendilerine yakıştırmakta sakınca görmediler. Bugün gelinen noktada, savaş alanlarından sonra günlük siyasette de "embed gazetecilik" örnekleri sıklıkla yaşanıyor.

- Geleneksel haber ajanslarının yerini online haber ajansları alıyor. Gazeteciler habere ulaşmak için online ajansları daha sık tercih ediyor.
- Bu değişim sürecinde bilginin kalitesi ve doğruluğu tartışılmaya başlandı.

Milyonlarca Kişisel Medya: Blog'lar

Yeni dönemin en önemli özelliklerinden biri, içeriğin bizzat kullanıcılar tarafından oluşturulması. Time dergisinin 2006 yılında internet kullanıcılarını "yılın kişisi" olarak seçmesi, internet üzerindeki kullanıcının hem tüketici hem de üretici konuma geldiğinin bir kanıtı. Bunun en bariz örneği ise blog'lar. İlk kez 1999'da ortaya çıkan bu mecra, ses ve video ekleme gibi özelliklerle gelişti. Technorati.com'un verilerine göre dünyada her gün 175 binden fazla yeni blog yaratılıyor.

- İnternette günlük tutma fikriyle başlayan bloglar, bugün önemli birer bilgi ve haber kaynağı durumunda. Politika, pazarlama, yemek, internet, ekonomi, tasarım, fotoğraf vb. konularda odaklanmış blog'lar bulunuyor. Türkçe olarak yayınlanan blog'larda

Dell, Yatırımcısını Blog'dan Bilgilendiriyor

Dünyanın en büyük teknoloji firmalarından Dell 2007 yılından beri yatırımcıyı bilgilendirmek için blog yayınlıyor. Dellshares adındaki blogunda özellikle güncel haberler paylaşan şirket, sürdürülebilirlik ve sosyal sorumluluk konularında yaptığı çalışmalara da yer veriyor. 2007'den beri yayınlanan blog, yatırımcılar için geriye dönük etkili bir enformasyon kaynağı haline gelmiş durumda. Kuzey Avrupa ülkesi İsveç ise yüzölçümü ve nüfus yapısıyla çok büyük bir sermaye piyasasına sahip olmasa da etkili bir sosyal medya kullanımıyla öne çıkıyor. 2007'den beri yayınlanan blog, yatırımcılar için geriye dönük etkili bir enformasyon kaynağı haline gelmiş durumda. Blog'da; 2007'den 2010'a kadar 129 yatırımcı haberi yayınlanmış.

- en fazla ilgiyi yemek ve blogger eklentileri konulu blog'lar çekiyor, sayı olarak ise bilgisayar blog'ları göze çarpıyor.
- Şirketlerin haberlerini daha samimi bir dille duyurdukları blog'lar, dünyada giderek önem kazanıyor. Hatta en ünlü şirket blog'larını tutan Microsoft çalışanları, samimiyetlerine inandırmak için ara sıra rakip firmaların ürünlerini de övmekte, reklamını yapıyor.

CEO'lar da Blog Yazar

Blog'lar, en bağımsız medya olarak nitelendiriliyor. Hatta bunun çok daha ötesinde... İnsanların medyaya yanıtı! General Motors Başkan Yardımcısı Bob Lutz, kendi blogunda yaptığı ilk yayında "İnternet çağında herkes gazeteci olabilir" diyor.

Sun Microsystems COO'su Jonathan Schwartz, "Bir gazeteci benim blog'um hakkında yazarken, ben de onun gazeteciliği üzerine blog yayını yapıyorum" diyor. Dallas Mavericks basketbol kulübünün başkanı Mark Cuban daha açık sözlü: "Blogum esas olarak medyaya bir cevap. Dört saat boyunca yapılan röportajların, söyleşinin ruhunu öldüren 500

Tüketiciler Güvenilir Bilgiyi Blog'larda Arıyor

- Nisan 2013 itibarıyla dünya genelinde 239 milyon 882 bin blog mevcut.
- Blog yazarlarının üçte ikisi erkek ve yüzde 65'i 18-44 yaş arasında.
- Dünya nüfusunun genelinde blog yazarlarının yüzde 79'u lise, yüzde 43'ü üniversite diploması sahibi.
- Blog yazarlarının üçte biri yıllık 75 bin Doların üzerinde gelire sahip.
- Tüketiciler blog'larda yazan yorumlara yüzde 70 oranında güven duyuyor.
- Blog yazarlarının yüzde 13'ü part time ve yüzde 21'i tam zamanlı profesyonel blog yazarları.
- Blog yazarlarının yüzde 33'ü geleneksel medyada çalışmış ve yüzde 27'si halen çalışıyor.
- Blogger'ların yüzde 46'sı geleneksel medyaya beş yıl öncesine göre daha az güveniyor.

Kaynak: Sift Groups Social Media Statistics - 2011

Kil tablettten, tablet bilgisayara...

İçeriğin Üreticisi de Tüketicisi de Aynı

İnternete bağlı kullanıcı sayısının hızla artması yanında bağlantı hızlarının da gelişmesi, kullanıcıların paylaşım konusunda daha aktif olmalarına sebep oluyor.

- 4 yıl önce internete video yükleyen yetişkinlerin internet kullanıcılarına oranı yüzde 14 idi. Bugün yapılan analizlere göre bu oran yüzde 31'e yükselmiş durumda.
- Analiz, Vine gibi pek çok video yükleme portalı ele alınarak yapıldı. İnternete kullanıcıları arasında en çok video yükleyen kesim 30 yaşın altında, 50 yaş altındaki kullanıcılar hayatlarında en az bir kere internete video yüklemiş.
- İlginç bir şekilde yüklenen video içeriklerinde evcil hayvanlar ağır basıyor. Yetişkinlerin yüklediği videoların yüzde 45'i evcil hayvanları konu alıyor. Video konuları arasında en çok yükleme yapılan üçü ise günlük aktiviteler, ilginç şeyler yapan insanlar ve canlı etkinlikler şeklinde sıralanıyor.
- Video yükleyen kullanıcıların yüzde 35'i videolarının geniş kitlelere hitap ederek meşhur olacağını ümit ediyor. Kullanıcıların yüzde 5'i yüklediği video içeriklerinden pişmanlığını ifade ediyor.

kelimelik raporlara dönüştürülmesinden usanmıştım. Bu gibi durumlar blog yayınına başlamamı hızlandırdı."

Tablet Bilgisayarlar ve iPad'in Doğuşu

Bundan 5500 yıl önce insanoğlu yazıyı çok temel bir ihtiyaçtan, hesap tutma ihtiyacından yola çıkarak icat etti. Mezopotamya halklarından Mısır'a oradan Yunanistan'a ve Akdeniz'e yayılan bu ilk iletişim araçlarından günümüze binlerce yıl geçti.

Günümüzün tabletleri ise tablet PC'ler oldu. Yakın gelecekte herkesin elinde görmeye alışacağımız elektronik tabletler, modern insanın ekmek ve su kadar temel ihtiyacı haline gelen iletişim ihtiyacını karşılayan esas araçlardan biri olacak. Ve tabii tablet PC'lerle birlikte dijital çağın ekosistemini değiştiren akıllı telefonları da unutmamalıyız. 2013 yılının sonunda dünyada akıllı telefon kullanım oranı yüzde 22.

Dokunmatik ekrana sahip ve kolaylıkla taşınabilir olan tablet bilgisayarların ismi, 2001 yılında Microsoft sayesinde meşhur edildi. Kişisel bilgisayarlara göre işlem kapasiteleri daha düşük olduğu için bilgisayarların eşdeğeri niteliğinde olmayan tablet bilgisayarlar 2003 yılından bu yana piyasada.

Kullanıcıların gözünü tablet bilgisayarlara çevirmesini sağlayan ve bu alanda rekabeti artıran Apple oldu. Tablet dünyasında çığır açan iPad, 2010'da tanıtıldı. 5. versiyonu olan iPad Air, Kasım 2013'de piyasaya sürüldü. 9.7 inç ekran büyüklüğüne sahip olan bu dokunmatik bilgisayar yazıcıdan çıktı alma, video, fotoğraflar ve medya dosyalarını multi-touch işlemler ile kullanma, oyun ve doküman hazırlamaya olanak sağlıyor. Wi-Fi ya da 3G kanalıyla internete bağlanabiliyor.

Azınlık Raporu Gerçek Olacak

Azınlık Raporu filminde görüp hayran olduğumuz şeffaf ekranlara, günlük hayatımızda her yerde rastlayacağız. Şeffaf ekranlar, cep telefonlarına da taşınacak, hareketli kameralara sahip bu cihazlar, buldukları ortamdan kesintisiz içerik toplayacaklar. Elektronik kitaplar, kağıt ekran fikrine hayat verecek. İnternette istediğimiz kitabı kağıt ekrandan okuyacağız. Yeni nesil e-kitapların içeriğinde interaktif, dinamik, hareketli görüntüler olacak. İçerik başkalarıyla dijital ortamlarda paylaşılacak, okuyucu e-kitaplara içerik girişi dahi yapabilecek. Lazer klavyeler ise içerik üretimini fiziksel araçlara ihtiyaç duymaksızın ekrandan yansıyan görüntüyle yapmayı mümkün kılacak.

Gelecekte İletişim Dünyayı Nasıl Değiştirecek?

Gelecekte medya izleme alışkanlıkları ağırlıklı olarak internet üzerinden gerçekleştirilecek. Sosyal medya kullanımındaki bu öngörülemez artış, geleneksel TV izleme alışkanlıklarımızı da kökten değiştirecek.

Dolu dizgin içerik üretiminin gerçekleştiği ancak kaliteli ve güvenilir içeriğin samanlıkta iğne aramakla eşdeğer olduğu bu kaotik iletişim ortamında yeni ve güncel içeriğe para ödemek konusunda daha somut gelişmelere tanık olacağız.

İnsanlar, bugün artık akışı belirlenmiş geleneksel TV yayınlarını izleme konusunda daha az zaman ayırmaya başlıyor. Bu zamanın büyük kısmını ise dijital yayınlar çalıyor. Uzmanlar gelecekte dijital platformda eski ile yeninin karması şeklinde tanımladıkları daha yeni bir medya türünün ortaya çıkacağını öngörüyor.

Dijital platformlar üzerinden forumlara katılmak, şu anda en popüler iletişim yöntemi. Özellikle de reality show'lar ve spor programları hakkında. Ancak yakın zamandaki gelişmeler gösterdi ki, teknolojik imkanlar sayesinde artan iletişim olanakları tüm sınırları ortadan kaldırıyor. Ve insanlık daha iyi yaşam yönündeki taleplerini dolaysız ve sansürlü bir şekilde önce sosyal medyada dile getiriyor.

Önümüzdeki yıllarda dijital teknolojilerin gücü arttıkça, bireyler daha da güçlenecek. Demokratik toplumlar, dijital platformlar aracılığıyla kendilerini ifade ettikçe devletler ve kurumlar insanların toplu ve bireysel seslerini kucaklayacak ve bunlara yanıt verecek. İnsanlığın ortak özlemleri ve idealleri, sınır tanımayan iletişim teknolojileri sayesinde gerçek olmaya bir adım daha yaklaşacak.

En Büyük Sınavımız Geleceği Görmek

"Bilgisayar gereksizdir. Size sadece cevapları verir."

Pablo Picasso, 1968

"640K herkes için yeterli olmalı."

Bill Gates, 1981

Bu sözleri alıntılamanız boşuna değil. İletişim çağının baş döndürücü bir hızla geliştiği geçen yüzyıl, bilgi teknolojileri hakkında dahileri bile haksız çıkardı. En büyük sınavımız, geleceği görebilmek.

Geleceği öngörenler, teknolojik gelişmeye bağlı cihaz ve tasarımın öne çıkacağını belirtiyor. Ancak teknoloji yalnızca bir araç. Geleceği şekillendirecek asıl unsur, doğru ve kaliteli bilgiyi anlaşılır hale getiren içerik olacak. Kaliteli, özgür, güncel, hedef kitlenin özelliklerine göre kurgulanmış içerik, geleceğin iletişimine yön verecek.

Bilgi Toplumunun Anahtarı: İçerik İletişimi

Bilgi toplumu, ekonomisi bilgiye dayalı toplum demek. 19. ve 20. yüzyılda toplumların ekonomisi nasıl ki sanayiye bağlıydı, günümüz toplumunda da gelişmenin dinamikleri bilgiye yaslanıyor. Bilgi toplumunda, üretim ve ekonominin merkezinde ise bilişim teknolojileri yer alıyor.

Bilişim teknolojilerinin baş döndürücü gelişimi, bilgiyi rahatça el değiştiren, kolayca alınıp satılabilen birer ürüne dönüştürdü. İşte bu olgu, bizi teknolojinin içerik olmadan sadece bir taşıyıcı araç olduğu gerçeğine götürüyor.

Geleneksel kitle iletişim araçları olan televizyon ve radyoda izleyiciye sunduğunuz programın yerine dijital medyada herkes kendi içeriğini hatta kendi hedef kitesini yaratıyor. İşte yeni ekonominin şirketlerini kâr üretir hale getiren de kaç kişinin bu platformu kullandığı oluyor.

Bilgiye erişimin bu kadar kolay ve ekonomiyle yakın ilişkili hale geldiği yeni çağda bilginin tüketicileri için "Benim faydalanabileceğim içerik nedir", "Doğru ve işime yarayan bilgiyi nereden edinebilirim?", "Bunu nasıl kullanabilirim?" soruları dijital literatürün can alıcı noktası.

Dünyada olduğu gibi Türkiye'de de devasa boyutlardaki bilgiyi hızla tüketen yeni toplumun yapı ve kurumları şekillenme aşamasında. Gelecekte nasıl olacak? Bu sorunun yanıtı kısmen oluşmaya başladı. Anahtar kelime: İçerik İletişimi. Çünkü fiber optik kablolarla ışık hızında taşınan bilgi, toplumsal veya bireysel düzeyde ihtiyaçları karşıladığı ölçüde "içerik" olarak değer kazanıyor.

Faaliyet alanları Services

Kurumsal içerik ve yayıncılık: *Corporate content and publication*

Kurumsal dergiler: *Corporate magazines*

Faaliyet raporları: *Annual reports*

Sürdürülebilirlik/Sosyal Sorumluluk/ *Sustainability/Social Responsibility/*

Global Compact raporları: *Global Compact reports*

Vak'a çalışmaları: *Case studies*

Kurumsal katalog ve broşür: *Corporate catalogues and brochures*

Başarı hikayeleri: *Best practices*

Kitap/otobiyografi/kurum tarihçesi: *Books/autobiographies/corporate history/white papers*

Elektronik içerik ve yayıncılık: *Online content and publication (web, intranet, newsletter)*

Dijital içerik ve yayıncılık (Kurum TV, IP TV vb.): *Digital content and publication (Corporate TV, IP TV etc.)*

Görsel Ajans: *Visual Agency*

Serbest gazetecilik: *Freelance journalism*

Haber Ajansı: *News Agency; news, interviews*

Görüntülü medyada içerik ve yayıncılık: *Audio/video media content development*

TV programları: *TV programmes*

Radyo programları: *Radio programmes*

Stratejik iletişim danışmanlığı: *Strategic communication consulting*

Sosyal medya içerik ve uygulama: *Social media content creation and application*

Medya ilişkileri eğitimi: *Media relations training*

Yazılı ve görsel basında röportaj simülasyonları: *Print and TV interview simulations*

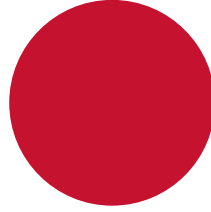
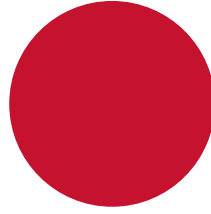
Yüz yüze iletişim becerileri: *Face to face communication skills*

Kurumsal seminer ve konferanslar: *Corporate seminars and conferences*

İndeks yerli ve yabancı konuşmacı ajansı: *Turkish and foreign speakers bureau*

Kurumsal sosyal sorumluluk projeleri: *Corporate social responsibility projects*

Proje yönetimi: *Project management*

www.indeksiletisim.com

indeks içerik-iletifim danifmanlık Kore Őehitleri Caddesi, No: 28 Atılım İř Merkezi K: 4 D: 4
34394 Zincirlikuyu-İstanbul Tel: 0212 347 70 70 Faks: 0212 347 70 77
e-mail: indeks@indeksiletisim.com web: www.indeksiletisim.com